

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

9 май - Хотира ва Қадрлаш Күни

сир кўрсатди. Оналар ўзлари емай, бир бурда нон топсалар, фарзандларига етказишарди. Эсимда, бир кун ўқишга очна-хор кетдим. Кейин онам амаллаб бир бўлак нон топиб, мактабга (2 километр узоқликдаги) олиб бориб, менга едирдилар. "Онанинг кўнгли болада", деб шуни айтсалар керак. Уруш даврида болаларни очлик хавфидан сақлаб қолган нарса - туршак, ёнғоқ, шафтоли қоқиси, қовоқ, қанд лавлаги, кейин арпа ва жўхори бўлган! Зоғора нон таъми ҳамон эсимда. Шафтоли қоқиси шунчалик ширин бўладими? Ёнғоқлар эса биз учун валюта хиз-

иложи борича кийим-бошига зарар етказмасликка ҳаракат қилишарди. Чунки боланинг устидagi кийим ҳатто ўзиники бўлмаслиги мумкин эди. Радио, газета деярлик йўқ эди. Ҳамма эртак эшитишга, қахрамон аждодларимиз ҳақида қиссалар эшитишга талабгор эди.

"Қора хат" ҳақида яна бир гап. "Қора хат" келган оила иложи борича уни беркитишар, марҳум аскарнинг хотини, болалари, отаси, онаси, хатдан беҳабар, то умрларининг охирига қадар умидвор ўтиб кетишарди. Хали ҳам эски уйланинг девори орасидан қора хатлар чиқиб қолиши-

ИНСОН ҚАДРИ-АЗИЗ

Бизлар ўткинчи, ҳаёт абадий. Бу дунёда қанча умр кўрмайлик, ўтган улуғларимиз, авлод-аждодларимиз, ўзидан яхши ном ва ўчмас из қолдирган азиз инсонлар билан фахрланиб, улардан ибрат олиб, ўзимиз ҳам нимадир қолдириш ниятида яхшиликка ва эзгуликка қўл урамиз.

Ҳадисда шундай дейилади: "Мўминнинг ўлиmidан сўнг ҳам (унинг фойдасига) ёзилиб турадиган амаллар: тарқатган илми, қобил фарзанди, мерос қолдирган Куръони, қурган масжиди, меҳмонхонаси, чиқарган суви, соғлиқ ва ҳаётлик пайтида қилган садақасидир". Утмишда масжид, мадраса ва мақбара қуришда ҳеч ким Амир Темур бобомизга тенгаша олмаган. Масжид ва мадрасада илм тарқатилган бўлса, мақбара қуриш ўтган улуғларни хотирлашда савоб иш бўлган. Соҳибқирон бобомизнинг сув чиқариб, юртни обод қилиб, халққа саховат кўрсатиб, ўзидан сўнг ёзилиб турадиган савоб амаллар қолдирганини айтмайсиэми.

Аслида ҳамма даврларда ҳам инсон хайр-эхсон ва садақ билан саодатга эришадди. Масалан, уруш даврини олайлик. Менда 1944 йилда Мирзачўл туманида чиққан "Колхоз меҳнати" газетасининг бир неча сони бор. Уларни авайлаб сақлаб келяпман. Деярли ҳар бир сониди иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлганларнинг оилаларига тумандаги саховатли инсонлар кўрсатаётган ёрдамлар ҳақида хабарлар босилган. Ўқисангиз ўша давр одамларининг олижаноблигига қойил қоласиз. Бир ногирон йигит шундай деб ёзади: "Менинг битта фуфайкам ва битта эски чопоним бор. Фуфайкамни урушда ўлган қўшинимизнинг ўғлига бераман". Бир қариянинг яқинда эшаги туққан экан, хўтиқчасини фронтдан "қора хат" олган бир маҳалладошининг оиласига берибди. Бир қишлоқдан уч киши урушда ўлибди. Ёши улуг бир отахон қишлоқ оралаб, уларнинг оилаларига жами ярим қоп маккажўхори дони йиғиб берибди. Саксондан ошган Момоҳол момо эса бир бурдалаб йиғиб қотириб қўйган ярим халта нонини урушда ўлганларнинг болаларига беринглар, деб қишлоқ оқсоқолига топширибди. Аслида ўта саховатли инсонлар бунини ўлганларни ёдга олиб, уларнинг рухлари шод бўлиши учун

қилишган. Аммо бу билан тирикларнинг ҳам дардларига малҳам бўлганлар. Шу билан бирга, ўзлари савоб олиб, мўминлик вазифасини бажарганлар.

Ўзлимиз ҳам, ўзбекчилигимиз ҳам шунини тақозо этади. Ҳозир тўкин-сочин замонда яшяпмиз. Йўқчилик нималигини билмаймиз. Шунга қарамаздан, ҳозирги шароитда ҳам инсонлар ўртасида хайр-эхсон ва саховат жудаям зарур. Беками-кўст, ўзига тўқ ва бадавлат яшадиган биродарларимиз ён кўшнларига, қариндош-уруғларига, таниш-билишларига, етим-есирлар ва бева-бечораларга ҳам бир қиё боқиб қўйсалар ёмон бўлмасди.

Баъзан бировларнинг хатти-ҳаракатларини кўриб хайрон қоласиз. Савобни ниқоб қилиб, аслида шўхрат ва обрў кетидан қувган шундай инсонлар борки, улар тириклигида қадр топмаган, фарзанд меҳрига қолмаган, доим унга интиқ-интизор бўлиб яшаган ота-оналарига ёки бошқа яқинларига ўлганларидан сўнг минглаб одам қақириб, катта ресторо-нарларда турли маърақа-маросимлар ўтказишмоқда. Ваҳоланки, ўшалар етим-есирлар, бева-бечоралар, ногиронлар, ёлғизлар, бирон сабаб билан қийналиб қолган юртдошларига хайр-эхсон қилиб, саховат кўрсатиб, ёрдам бериб ҳам ўлган яқинларининг рухларини шод этишлари мумкин-ку!...

Афсуски, баъзан етти маҳалладан ташқари яна сон-саноксиз одамлар қақирладиган тўй-маросимларда ҳам шундай аҳволни кўрасиз. Мискинларнинг, яъни эътиборга муҳтож одамларнинг эмас, балки керакли одамларнинг диллари "хушнуд" этилади. Ҳатто ён кўшнларига ёки маҳалладош биродарларга бир қиё боқиб қўйиш ҳам ҳеч кимнинг ҳаёлига келмайди. Аслида тирикларни қадрлаш деганда, аввало, эътиборга, бир обғиз ширин сўзга, меҳр-оқибатга муҳтож ана шундай инсонлар тушунилади.

Ўлганларни хотирлаш ва тирикларни қадрлашни жойига қўйишда маҳалла оқсоқоллари зиммасига катта масъулият тушади. Чунки, улар жойларда вазиятдан ва ҳаммамнинг ҳолидан хабардор бўлади. Шунингдек, ўзини мўминман деб ҳисоблайдиган ҳеч бир инсон бундай савоб ва олижаноб ишдан четда қолмаслиги керак.

Иброҳим НОРМАТОВ

УРУШ ДАВРИ БОЛАЛАРИ

Менинг болалигим Иккинчи жаҳон уруши даврига тўғри келади. Уруш давридаги болалик, аниқроғи, болалиқни четлаб ўтиб, бирданига катта бўлиб қолган, катталар каби фикрлайдиган ва катталар билан ёнма-ён меҳнат қилган болаларнинг хотирасида мангу из қолдирган даврини айтаман. Ўша давр болалари аллақачон бобо бўлиб, бирин-кетин ўтиб бораётгилар.

Оиламиздан дадам, унинг акаси, икки укаси бирин-кетин барча қариндош-уруғларнинг фарёдли кўз ёши билан урушга кетишди. Тўрт забардаст азаматдан фақат биттаси ногирон бўлиб қайтди, ҳоло! У қўлтиқ-таёқ билан уйга кириб келганда энди 18 га кирган эди. Машъум уруш туфайли бир хонадондан уч киши ҳалок бўлди, бири умрбод ногирон яшади!

Маҳалладан ҳар кун бирикки киши урушга кетарди. Чақирик қозонини олиб келган почтачини ҳамма шумқадам деб қарғаб, ҳайдашарди. Кейин чақирик қозонларини ҳарбийларнинг ўзлари тарқата бошлашди.

1941 йилнинг кузидан "қора хат" деган гап кўп такрорландиган бўлиб қолди. "Қора хат" жангчининг урушда "Ватан озодлиги учун қахрамонларча ҳалок бўлганлиги" ёки беда-рак йўқолганлиги ҳақидаги хабар эди. Болалар отасизлик нима эканлигини сеза бошлашди. Етимлар сони кун сайин кўпайиб борарди. Айниқса, отаси урушга кетгандан кейин турилган болаларга оғир эди. Ота боласини, бола отасини лоақал узоқдан бўлса ҳам кўра олмаган эдилар-да!

Ёш келинлар чақалоқни ўраб, даракт соясига, арқон беланчакка солиб, гўзани кетмон чопик қиларди.

Мактаблар камайиб кетди, кўплари ҳарбий госпиталга айлантирилган, ўқишга келувчилар ҳам санокли қолган, ўқитувчилар бирин-кетин урушга сафарбар қилинган эди. Очлик аввало болаларга таъ-

матини ўтарди - 10-15 та ёнғоқни битта дафттарга алмаштириб, ўқиганмиз.

Бугдой нон ҳам бўлган. Бозорда, ўзига тўқ оилаларда...

Мактабда ҳар кун сўнги дарс охирида кичкина бўлак нон устида чой қошиқда шакар сепиб беришарди. Кўпчилик болаларнинг бир кеча-кундузда еган нони шу бўларди! Баъзи болалар шу ноннинг ярмини еб, қолган ярмини онасига олиб кетарди!

Бу - характерли чизги. Бундай чизгиларни кўглаб санаш мумкин. Уруш даври болалари ичидан кейин улар қанчалик балинд лавозимларга чиқмасинлар, оталарни, оналарни норози қилиш каби ҳолатларни кўрмайсиз. Ҳа, ота-онани хор қилганлар ҳам бўлган, аммо улар уруш вақтида бир амаллаб, фронтдан қочиб қолишган, ҳаром йўл билан оиласини боққан одамларнинг фарзандлари бўлган! Ҳаром-ҳаром-да!

Урушдан 18 ёшида ногирон бўлиб қайтган Мавлон амаким қийин аҳволга тушиб қолди. Оладиган нафақаси 1 кунлик овқатига етарди. Оғир ишни қила олмас, ёнғил ишни ҳеч ким таклиф қилмади. Шунда амаким райкомга бордилар. Котиб ногирон жангчини "яхши" ишга жойлаб қўйган - ун бозорида тарозбон этиб тайинлатган. Бу жуда масъул мансаб эканини кейин эшитдим. Тарозчи маош ёки тароз пули учун эмас, урни тортиш вақтида тўқилиб қоладиган ун кунлари учун ишлар экан! Бир кунда бир коса ун тўплаб олиш мумкин экан! Бу - бир оиланинг бир кунлик эҳтиёжи учун етарди. Бу мансаб амаким ва оиламизнинг аҳволини бироз ёнғилатгандай бўлди.

Яна бир ҳолат.

Уруш йиллари безорилик, шафқатсизлик ҳоллари деярлик учра-масди. Болалар бирор сабаб билан ўзаро ёқалашиб қолсалар,

нинг сабаби шунда.

(Эссе)

Уруш йиллари ва ундан кейин "фронтчи оиласи" деган ибора кенг тарқалган эди. Бу - шафқат, меҳр, моддий ёрдамга муҳтож оила дегани эди.

Уруш 1945 йили тугаган бўлса ҳам, унинг асорати яна беш-олти йил давом этди. Ўша қаҳатчилик, ўша юпунлик.

Урушнинг охириги йиллари шаҳарларни қўлтиқтаёқлик ногиронлар босиб кетди. Икки оёғи, ёки қўли йўқ ёш йигитлар (одатда ҳарбий гимнастёрка ёки матрос кўйлагига) кўкрагига орденларни тақиб, гармон чалиб, тиланчилик қилишарди. Улар асосан 20-25 ёшли йигитлар эдилар! Уларнинг барчаси, ногиронлик оқибатида (даволашнинг етарли бўлмагани сабаб) тез орада вафот этиб кетдилар.

Аёллар-чи? Аёлларга таъзим! Ох, уларга шунақа оғир кўргулик ато этган экан-да! Ёш келинчалар (баъзилари кувёб билан бирикки кеча бирга бўлганлар, ҳоло) қайноналари ёнида, болаларни бағрига босиб, тиним билмай ишлашар, эрлари, (майли, ногирон бўлса ҳам) омон қайтишини кутардилар. "Қора хат"ларга ишонмасдилар. Гарчи баъшоратига ишонмасалар ҳам, фолбин ва ромчилар олдига боришар, уларнинг (гарчи ёлғон бўлса ҳам) хушхабарларидан кўнгли кўтарилиб қайтишарди.

Уруш тугади. Кўглаб эрлар қайтмади.

Сўнги маълумотларга қараганда, Иккинчи жаҳон урушида (аҳолиси 7 млн бўлган) Ўзбекистондан ярим миллион навкирон, норғул, азамат йигитлар қатнашган. Уларнинг кўпчилиги (аввал ҳатто трактор ёки паровозни кўрмаган содда ўсмирлар) тўппа-тўғри танкаларга қарши, замбараклар ўқи остида олдинги линияга ташланган. Уларнинг мазори бутун Европанинг ҳамма бурчагида!

(Давоми 3-бетда)

АСРЛАР САДОСИ

Шу йилнинг 3-4 май кунлари **Қашқадарё вилояти Китоб туманидаги** хушманзара Қоратепа адирларида "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси лойиҳаси асосида анъанавий "Асрлар садоси" маданият фестивали ўтказилди.

5 мингдан ортиқ киши йиғилган фестивалда республиканинг маданият ва санъат арбоблари билан бирга дипломатик корпус вакиллари ҳам иштирок этиб, катта таассурот олганликларини таъкидладилар.

Фольклор меросини сақлаб қолиш, халқ ижодини омма-

лаштириш, иқтидорли жамоалар ва усталарни қўллаб-қувватлаш, Ўзбекистоннинг анъанавий маданиятини жаҳон ҳамжамиятига намойиш этиш мақсадида ташкил этилган бу фестивал унинг иштирокчиларида катта таассурот қолдирди. Фестивалнинг шоу-дастурлари, кўргазма ва беллашувларда 246 нафар фольклор иштирокчилари, 26 нафар миллий либос фестивали иштирокчилари, 54 нафар амалий санъат усталари, 16 нафар ошпазлар, 50 дан зиёд чавандозлар, дорбозлар, масхарабозлар гуруҳлари иштирок этдилар.

"Келажақ овози", "Янги авлод",

болалар ижодиёти фестивали лойиҳалари ғолиблари фестивалнинг танлов дастурлари билан бирга ташкилий ишларда ҳам кўнгиллилар сифатида қатнашдилар. Фестивалда Япония, Франция, Хитой, Болгария, Австриядан ташриф буюрган меҳмонлар ҳам иштирок этдилар.

Фестивал дастуридан ўрин олган амалий санъат кўргазмаси ярмаркасида кулолчилик, мисгарлик, каштачилик, зардўзлик, тўқимачилик, ёғоч ўймакорлиги, миллий кўғирчоқлар яшаш йўналишларининг етакчи усталари иштирок этган бўлсалар, миллий либос фестивалида ёш дизайнерлар миллий матолар ва дизайннинг анъанавий услубларидан фойдаланган ҳолда "Этно" русумидаги тўпلامлари билан қатнашдилар. Халқимизнинг азалий удумларидан бўлган полвонлар беллашуви, улук, кўпкари, хўроз, кўчкор уриштириш каби ўйинлари томошабинлар кўнглидан чуқур жой олди. Миллий таомлар кўргазмаси бўлди. Фольклор жамоалари ўз санъатларини намойиш этдилар. Кўшиқлар рақсларга уланди.

Тадбирда Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари, республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси С.Иномова иштирок этди. Фестиваль ғолиблари "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармасининг мукофотлари билан тақдирланди.

Шавкат СУЛТОНОВ

ЁШЛАР ВА МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан "Ёшлар ва миллий қадрият" мавзусида маданий-маърифий семинар бўлиб ўтди. Семинарни Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси "Ахборот-матбуот маркази" раҳбари Х.Зокирова бошқарди. Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси эксперти, Ўзбекистон миллий университети профессори Ж.Шермухаммедова, Ўзбекистон давлат иқтисодиёт университети доценти, психолог Ф.

Ақромова мавзу доирасида маъруза ўқидилар. Шундан сўнг семинар гуруҳларга бўлинган ҳолда давом эттирилди. Мутахассислар қатнашчилар томонидан берилган саволларга жавоб қайтардилар. Семинар қатнашчилари учун Тошкент шаҳридаги "Ифратли келин", "Дилором" ўқув марказларининг миллий либослари кўргазмаси ташкил этилди.

ТАМАРА

ДАВРА СУЎБАТИ

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан "Ёшлар йили" давлат дастури доирасида "Қонун устиворлигида хотин-қизларнинг роли" мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда Тошкент, Сирдарё, Жиззах вилоятлари диний-маърифат ва маънавий ахлоқий тарбия масалалари бўйича маҳалла маслаҳатчилари, "Истиқболли авлод" ННТ вакиллари, халқаро ташкилотлар ходимлари, ҳуқуқшунос олимлар, матбуот ва ОАВ ходимлари иштирок этдилар. Тадбирни кўмитанинг "Ахборот-матбуот маркази" раҳбари Х.Зокирова бошқарди. Сўзга чиққанлар - ҳуқуқшунос Ж.Шермухаммедова, Халқаро Иқтисодиёт ва дипломатия университети кафедра мудири Г.Маткаримова, "Истиқболли авлод" маркази дирек-

тори Н. Каримова, ҳуқуқшунос М. Муратова ва БМТ қошидаги лойиҳа координатори И. Болтаевлар Сенатда қабул қилинган "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонун юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини баён этишди. Мамлакатимизда хотин-қизлар ҳуқуқлари ва бу борада амалга оширилаётган ислохотлар борасида фикр-мулоҳазалар билдирилди. Иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга мутахассислардан жавоблар олдилар. Тадбир давомида "Истиқболли авлод" ННТ томонидан ҳужжатли фильм намойиш этилди. Шундан сўнг иштирокчилар Тошкент шаҳридаги Хасити-имом жомъе масжидини зiyorат қилдилар.

САНОБАР

АКТРИСАГА ЭҲТИРОМ

Ўзбекистон Миллий Академик драма театрида шу кунларда ўзининг қутлуғ ёшани нишонлаётган Ўзбекистон халқ артисти Рихсиҳон Иброҳимова-нинг ижодий кечаси бўлиб ўтди.

Рихсиҳон Иброҳимова Санъат институтида талаба давридан (1955 йил) то бугунги кунга қадар Ўзбек Миллий Академик драма театрида баракали ижод қилиб келмоқда.

Рихсиҳон Иброҳимова миллий, жаҳон мумтоз ва қардош халқлар драматургиясининг барча жанрларига мансуб асарларда етакчи ролларни маҳорат билан ижро этди.

Радио ва телевидениеда унинг ижросидаги кўлаб эшитириш ва

кўрсатувлар, видеофильмлар миллий бойлигимиз бўлган "Олтин фонд"да сақланмоқда. Қатор фильмларда бетақдор образлар яратди. Икки юздан ортиқ фильмлар дубляжда иштирок этди.

Улуғ истеъдод соҳибаси одаимийлиги, бетақдор образлари билан элимизнинг суюкли актрисасига айланди, меҳр-муҳаббат қозонди. Ижодий кечага ташриф буюрган давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, актрисанинг касбдошлари, дўсту қадрдонлари, мухлислари юбиларга ўз дил сўзларини изҳор этишди, унга ижодий муваффақиятлар тилашди.

Ўз мухбиримиз

"ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИ!"

Қадимий Хивада "Ёшлар йили" Давлат дастури доирасида Республика Хотин-қизлар кўмитаси ва қатор вазириликлар, ташкилотлар ҳамкорлигида "Аёллар ва ёшлар гийҳвандлик, жиноятчилик ҳамда терроризмга қарши" шiori остида "ШУ АЗИЗ ВАТАН - БАРЧАМИЗНИКИ!" мавзусида Дўстлик форуми бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Бош Вазири ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси, сенатор С. Иномова, вилоят ҳокими О. Оллоберганов, Хива тумани ҳокими Д. Аллақулиев иштирок этиб, нутқ сўзладилар.

Ижтимоий ва иқтисодий ислохотларни ҳаётга тадбиқ этишда ўрнатилган бир гуруҳ хотин-қизлар, "Шу азиз ватан - барчамизники!" мавзусида ўтказилган иншолар ва расмлар танлови ғолиблари Фахрий Ерликлар, қимматбахш совғалар билан тақдирландилар.

Форумнинг бадий қисми юксак савиядаги шодийлик билан давом этди. Ижрочи ёшлар томонидан қуйилган кўшиқларда Ватанга садоқат, меҳр-муҳаббат туйғулари тараққий этди. Саҳна кўринишида гийҳвандлик аср вабоси, жамиятимизга ёт иллат эканлиги фош этилди. Жалолдин Манғуберди сиймосида ватанпарварлик, мардлик, она юртга садоқат гоялари тўла намойён бўлди.

Абдулла САФОВ

"АВТО ОЛАМ МАЛИКАСИ-2008"

Яқинда "Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасида бўлиб ўтган матбуот анжуманида Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ва Ички ишлар вазирлиги ташаббуси ҳамда ташкилотлар ҳамкорлигида жорий йилнинг 10-11-май кунлари Тошкент шаҳри Чилонзор туманидаги А.Навоий номи боғ ҳудудида "Авто олам маликаси-2008" Республика кўриктанлови ўтказилиши эълон қилинди.

Ушбу танловда барча вилоятлардан 30 дан ортиқ автохаваскор аёллар шахсий автоуловларида ёки хизмат автоуловларида иштирок этадилар. Уларнинг ёши чекланмаган. Мазкур тадбирда иштирок этиш истагини бил-

дирганлар орасида шифокорлар, ўқитувчи ва педагоглар, хусусий тадбиркор, ишчи, хизматчи ҳатто уй бекалари ҳам бор. Танлов бешта шарт асосида ўтказилди: **тест ечиш, отиш (тир), балон алмаштириш - 10 май кuni, фигуралардан ўтиш ва биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш.**

"Авто олам маликаси-2008" Республика танловининг ғолиблари мусобақа ташкилотчилари ва ҳомийлари томонидан турли даражадаги мукофотлар, дипломлар ҳамда тегишли қимматбахш совғалар билан тақдирландилар. Бир нафар олий ўрин соҳибаси эса "Авто олам маликаси" деган шарафли номга эга бўлади.

ФАХРИЙЛАР ЭЪЗОЗЛАНДИ

9-май "Хотира ва қадрлаш кuni" муносабати билан Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси, "Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш" вазирлиги, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамкорлигида пойтахтимиздаги Республика "Уруш ва меҳнат фажрийлари" пансионатида маданий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси "Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш" бўлими бош му-

тахассиси М.Тўйчиева, пансионат директори А.Каримов ва бошқалар сўзга чиқиб, юрт осудлиги, халқ фаровонлиги йилида хормай-толмай меҳнат қилган фажрийларни кўтладилар.

Ҳомий ташкилотлар томонидан фажрийларга совғалар улашилди. Санъаткорлар ижросида куй-қўшиқлар оғушида бир лиёла чой устидаги суҳбат отахон ва онахонлар кўнглига қувонч бахш этди.

Т. ХУММАМАТОВА

ЯНГИ ИЖОДИЙ ЧЎҚҚИЛАР САРИ

нинг фаолият даражасини юксалтириш, янги ижод чўққилари сари даъват этиш.

Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди Ёшлар йили муносабати билан ёш журналистларни қўллаб-қувватлаш борасида қатор тадбирларни амалга оширмоқда.

Ёш қаламкашларнинг ижодий фаолиятини кучайтириш уларни замон талаблари даражасида тарбиялашни кўзловчи лойиҳалар амалга ошириляпти. "Худудий ёш журналистларнинг пойтахт маркази босма нашрларида малака оши-

риши" ва "Келажақ овози" ёшлар ташаббуслари марказининг ҳудудий бўлимларида матбуот марказлари ташкил этиш" лойиҳаси ўз самарасини бераётгани қувонарлидир.

3 май кuni **Миллий матбуот маркази**да мазкур лойиҳа натижаларига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси раиси Ш.Фуломов, Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди раҳбари Ж.Ҳакимов қилинаётган ишлар ҳақида ахборот бердилар.

Жорий йилнинг 31 март-5 апрел кунла-

ри Фаргона вилояти ёш журналистларининг пойтахтдаги марказий нашрларида малака ошириш юқоридagi лойиҳа доирасида амалга оширилди. Лойиҳанинг навбатдаги иштирокчилари - Самарқанд ва Навоий вилоятлари босма оммавий ахборот воситаларининг журналистларидан иборат гуруҳ бўлди. Улар етакчи газеталар таҳририятларида бўлиб, ўз малакаларини оширдилар. Ёш журналистлар Ўзбекистон Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси, "Камолот" ёшлар ташаббуслари маркази, Ўзбекистон Миллий университети ҳамда Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети журналистика факультетларида бўлиб ўтган учрашув ва давра суҳбатларида қатнашишди.

Ўз мухбиримиз

Майнинг дастлабки кунлари юртимиз матбуот ходимлари ҳаётида муҳим воқеаларга бой ўтди.

3 май - Жаҳон Матбуот эркинлиги кuni. **"Туркистон" саройида** журналистика соҳасида "Олтин қалам" учинчи Миллий мукофоти учун халқаро танлов ғолибларини мукофотлаш маросими катта тантана билан нишонланди.

Ўзбекистон журналистлари ижодий уюшмаси бир неча йилдирки, қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда "Олтин қалам" миллий мукофоти учун халқаро танлов ўтказиб келмоқда. Бундан кўзланган асосий мақсад - миллий ва халқаро журналистиканинг илгор ютуқларини оммалаштириш, соҳа ходимларининг фуқаролик позициясини намойён этишига кўмаклашиш, ижодкорлар-

Юриш-туришимиз

ҚАРИЛИК ҲАМ ПОДШОЛИК

Тангри таоллодан сўрайлик: Сиркаси сув кўтармайдиган, битта гап кам, иккита гап кўплик қиладиган, асаб-рухиятлари дам-бадам ўзгариб, бузилиб турадиган кексаларимиз сабрли бўлсинлар; -Одам овози қулогига ботадиган, ит ақилласа хигибийрон бўладиган, бола йиғласа жеркиб берадиган, машиналар шовжин солса ёқмай қоладиган, тутун чиқариб кетса сўкиниб қўядиган асаби бузуқларимиз соғ бўлсинлар; - Аёллар ўтса орқасидан, эркаклар келса оғзидан олиб гапирадиган, ўзича танбех берадиган, йўлга солмоқчи, ақл ўргатмоқчи бўладиган миждовларимиз оғир бўлсинлар; - Сўраганларга ёқтирган одамларнинг ўғил-қизларини мақтайдиган, ёқтирмаган одамларнинг ўғил-қизларини ёмонотлик қилиб ўтирадиган гийбатчиларимиз диё-

натли бўлсинлар: Ҳар соатда бўлмаса, ҳар кун нималардир "тегиб" турадиган, кимлардир ёқмай қоладиган, бир сўз билан айтганда, "аччиғи бурни учиде турадиган" тажанглари-миз кечиримли бўлсинлар. Уларнинг тан-жонлари соғ бўлиб, парвардигоримиз умр-лирини бундан-да зиёда қилсин. Улардан бир эмас, икки эмас уззукун танбех, надомат, маломат эшитиб юрганларга худойим тўзим берсин, тоқат берсин. Қариллик ҳам подшолик, азизлар. Подшоларимизни кечирайлик. Чидаш бериб, дош бериб, уларни юпатайлик, ардоқлаб юрайлик. Уларни койимайлик, терс қарамайлик, кунгилларини олайлик. Зеро, Аллоҳ таолло бизга ҳам кексаликни насиб этсин.

Кексаларнинг ёмони йўқ, қариси бор, Саҳар ошнинг совуғи йўқ, париси бор.

"Либос менинг суратимдир ва мен либоснинг маъносиман".

Хусайн Воиз КОШИФИЙ

Юртбошимизнинг ёш авлод тўғрисида бекиёс гамхурликлар қилаётганлиги, фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албата бахтли бўлишлари шарт, деб жон куйдириши бежиз эмас. Зеро, баркамол авлод Ватан бойлиги, қобил ва қомил фарзандлар юртининг юзи.

Фарзандлар ота-оналарнинг оташин муҳаббатидан яраладилар ва меҳрибонлари меҳру муруввати оғушида вояга етадилар. Ота-онанинг бурчи фарзандни дунёга келтиргани билан эмас, балки яхши фарзанд

Ёз пайти эмасми, шу кунларда кўча ва маҳаллалар болалар билан тўла. Алла-маҳалгача тўп тепиб, турли-туман ўйинлар билан машғул болаларнинг шодон кий-қириқлари хуш ёқади, дилларга қувонч бахш этади. Ўйинлари, қилиқларидек, кийимлари ҳам ранг-баранг, бир-биридан гўзал. Қизлар кийимларини-ку, қўяверинг. Мустақиллигимиздан ўргилай. Шаҳару қишлоқ ўртасидаги таввунни йўқотди-қўйди. Катталару болалар деярли бир хил, чиройли кийинадиган бўлди. Фақат...

ган қизлар орасида елка ва қориннинг ярми очиқ қоладиган кичик майкачалар кийиш ҳам урф бўла бошлади ва шунга мос бир қаричли калта юбкачалар ҳам. Гарчи кўча-кўйда бундай кийимлардагиларни кўрган ҳар битта одам гижиниб, хуни-бийрон бўлса-да, ёшларга ҳеч ким танбех бермагани, аввало оиласидагиларнинг эътиборсизлиги боис "қовунқовундан ранг олиб", бундайлар кўпаймоқда.

Қизлар халқ ҳаётини яшартирувчи, эл умрига абадийлик қўшадиган, муборак наслимиз давомчилари, халқнинг шоҳ илдишлари. Шундай экан, уларга шоҳона муносабат, хурмат-эҳтиром лозим. Ярим яланғоч вужуд, одоб доирасида бўлмаган кийим-кечаклар эса хурмат эмас, нафрат уйғотади.

Игитлар ҳам, қизлар ярим яланғоч юрганда, биз шимда димикиб юраверамизми, дейишди, чоғи улар ҳам шортик, майка киядиган бўлишди. Ҳатто биргина шортикда юрадиганлари ҳам кўп. Кўча-кўй, бозор-ўчарда бемалол юришлари етмагандай расми идораларга ҳам шу қиёфада кириб келадиганлари бор. Ҳолбуки, ана шу кийимлар "ватан"и бўлган давлатларда ҳам расмий идоралар, жамоат жойларига бундай кийимда боришмайди. Хар бир кийимни қачон, қаерда, қандай кийиш тартиб-қоидалари бор. Бизда эса барчаси аралаш-қуралаш. Тақлидда ҳам тартиб бўлиши керак эмасми?!

Янги ўқув йилини нафақат ўқувчилар, ҳар бир ота-она ҳам орзиқиб кутади, тайёргарлик қўради. Болаларга пойфазал, кийим-кечак, ўқув қурол-қилини, дарсликлар ҳарид қилинади. Фарзандларини кийинтириш пайга тушган ота-оналар ўқувчи кийимнинг, дафтар ва ўқувчи сумкалари, ҳамда уларга туширилган суратларнинг ҳам таълим-тарбия жараёнига бевосита алоқадорлигини ҳисобга олишлари керак.

Болаларимиз ёшига мос, ўзига хос чиройли кийим-салар қандай яхши. Бола тафаккури шаклланаётган пайтда кийимнинг ҳам муҳим ўрни борлигини ва либос ҳам тарбия воситаси эканлигини унутмайлик.

Пайғамбаримиз айтдилар: "Фарзандлар мева каби бир ширинликдир, улар жаннат боғининг райхонларидир". Шундай экан, уларнинг юриш-туриши, кийиниши ҳам гулдай бўлсин.

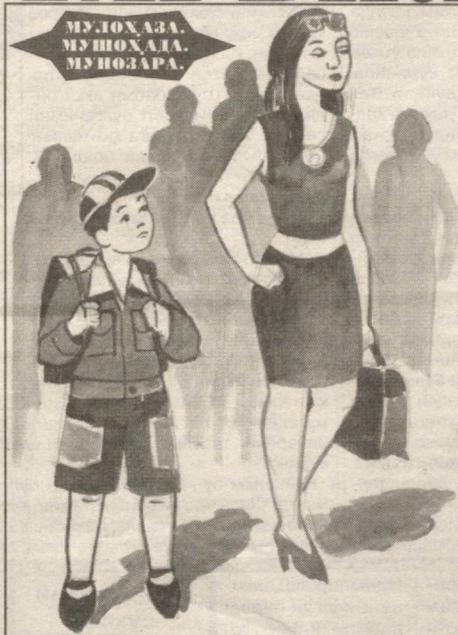
Бахшанда БОЛТАЕВА, Бухоро вилояти, Гиждувон тумани.

ЛИБОС ҲАМ ТАРБИЯ

тарбиялаганлари билан белгиланади. Тарбиянинг торлари жуда нозик ва у кўп нарсага боғлиқ. Улугларимиз бола тарбиясини туғилгандан бошлаш керак, деганларида қанчалар ҳикмат бор. Чақалоқнинг инжиқликлариде ҳам унинг феъли, "мен"и намоён. У ҳам ўзича талаб қўяди, гапини, ҳукмини ўтказди. Ўсган сайин унинг нафақат бўйи, вазни, ақли ўзгариб боради, балки талаблари ҳам ортиб, ошиб бораверади. Биз эса кўпинча бунга одатий ҳол, деб қараймиз. Дилбандимиз истакларини ижро этиш, айтганини муҳайё қилиш билан умримиз ўтади. Айниқса, кийим-кечак масаласида жуда саҳиймиз. Гарчи ўзимизга кўп ҳам эътиборли бўлмасак-да, болалар учун урф бўлаётган барча нарсаларни оғринмай харид қиламиз. Хусусан, қизларни кийинтиришни жуда хуш кўрамыз.

Митти кизалоқ қўшни дугонасиникидагидек оёқ кийим ё кўйлак олиб бер, деб хараша қилса, эртасигаёқ излашга тушамиз ўшанақасини. Ўзиники бор-ку, яп-янги, фақат сал бошқачароқ, деб тушунтириб ўтирмаймиз ҳам. Аслида фарзандимизнинг бошқалардан ажралиб туришини у эмас, биз хоҳлаймиз. Шунинг учун болаларни кийинтиришни эмас, ясантиришни ўйлаймиз.

Тўғри, боласини суймайдиган, унинг орзуларини бўлдириш учун елиб-юғурмайдиган ота-она йўқ. Фақат фарзандларимизни ўраб-чирмаган меҳру муҳаббатимиз пардалари меъёр тушунчаларини ҳам тўсиб қўяётганидан хавотирга тушаймиз. Либос ҳам тарбия воситаси эканини унутиб қўямиз. Бола сўзи болдан олингани рост бўлса

СИЗ НИМА ДЕЙСИЗ?

Турмушда, оилада, ишда, маҳаллада, кўни-кўшилар билан бўлган муносабатларда юзага келган зиддиятлар, тўқнашувлар ва мижозларда ҳар вақт ҳам гапини тарозига солмаслик, ўйламай-нетмай оғзига келгани қайтармаслик, бу гапларни кейин - эртага бўлмаса, индинга жавоб бериш кераклигини ўйламаслик, жанжал-суроннинг сабаби, оқибати, айтилган сўзлар ҳақида кимгадир, кимларгадир жавоб бериш лозим бўлиб қолишни хаёлга келтирмаслик нодон аёллар психологиясига хос хислатдир. Улар хархаша, жанжал кўтаришадю-ю, бу билан нимага эри-

шишларини, оқибати нимага олиб келиши мумкинлигини ўйлаб ўтиришмайди. Ҳозир ютиб чиқсалар, голиб келсалар бўлгани. Кейин нима бўлиши билан ишлари йўқ. Бургага аччиқ қилиб қўрпани куйдириб қўймадиммикан, деган фикр хаёлларига келмайди. Ваҳоланки, бундай пайтларда энг эзгу, энг нозик, энг муқаддас ҳис-туғйулар, орзу-умидлар, инсоний муносабатлар топталади, барбод бўлади. Йиллар мобайнида орттирилган хурмат, иззат-икром бир зумда йўқ бўлиб кетади.

Бунга сиз нима дейсиз, доно аёллар?!

Азимжон ҚОСИМОВ

УРУШ ДАВРИ БОЛАЛАРИ

(Боши 1-бетда)

Урушда қанча эркак ҳалок бўлган бўлса, шунча аёл эрси эри қолди. Қанчадан-қанча болалар отасиз, етим қолдилар. Лекин отасиз етимлик - гул етимлик экан! Оналар болаларни авайлаб, тарбия қилиб ўстирдилар. Эрлари берган нақазни ортиги билан бажардилар! Шунинг учун бўлса керакки, Хотира майдонидаги ҳайкалда мотамсаро аёл тасвирланган. Вилоятлар ва туманлардаги ёдгорликларда болаларни етаклаб, эрини ку-таётган аёл сиймосини кўра-миз. Улар ҳам эрлари каби қахрамондирлар!

Умидворлик катта сир экан. Таъқидлаганимдек, уруш вақтида, почтачи олиб келган "қора хат" кимнинг кўлига тушса, дарҳол беркитишарди - "Овоза бўлмасин!" "Келин эшитмасин!" "Қайнонам хабар топмасин!" Ҳамма марҳум жангчи омонлигига умид қилар, ҳадемай, эшикни тақиллатиб келишига ишонишарди.

Уруш тугаб, сўнгги жангчи уйига қайтгандан сўнг, энди аёллар учун фожеа бошланди. Уруш вақтида умид билан эрини кутган аёллар (келиндар, келинчақлар) тўсатдан асаб касалига дучор бўлиб, ёш ва-фот этганлар кўп эди. Отасиз "гул етим"лар энди "шум етимлик"ка дуч келдилар. Бобола-

ри, бувилар уларни ўз бағирларига олдилар. Фронгда ҳалок бўлган ўғли ўрнига неварасига таяниб қолдилар.

Бунақа оилалар кўп эди. Бувалар, бувилар, бева оналар қўлида тарбия топган уруш даври болалари институтларга ўз билимлари билан (бировнинг ёрдами ёки пул билан эмас) кириб билим олдилар, фанимиз, техникамиз, маданиятимизни тараққий эттишда жонбозлик қилиб, умр бўйи ҳалол меҳнат қилдилар. Уларга ҳаром ёт бўлган. Аждодларига ҳам ҳаромни ёт қила олдилар.

Уруш даври болалари (агар энг ёши 1945 йили туғилган бўлса) аллақачон 60 ёшдан ошган, жамиятимиз кўрки, хонадон чироғи, фарзандлар қуёшига айланган бугунги қариялар, нафақахўрлар бўладилар. Юртдан, элдан, фарзандлардан рози ота-хоналар ва онахоналаримиз, бугунги ва кейинги авлодлар учун намуна бўлиб қоладилар. Ҳаёт синоатлари уларни сабрга, шукрга, қаноатга, жасоратга, шижоатга ўратган. Баъзи хом сут эмган ёшлар буни тушунсалар эди...

Уруш даври болаларига таъзим!

Уруш бўлмасин! Илоҳ! Уруш даври болаларининг ҳаёт йўли авлодларимиз учун ҳам намуна, ҳам сабоқ бўлсин.

Анвар ТОЖИБЕВ

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

ди. Йиқилиб тушиб анчагача тура олма йиғлаб ўтиради.

- Уни шифокорларга кўрсатмадингизми?

- Кўрсатгандик. Агар ҳозир операция қилдирсак бу нуқсонни тузалиб кетаркан. Кейинчалик эса операция ҳам фойда бермаслиги мумкин эмас. Ҳозир отам пенсияда, онам эса ҳамшира бўлиб ишлайди. Мен уйда, болаларим тарбияси билан бандман. Тўғри, пул топишимиз мумкин. Лекин болаларимнинг отаси ҳам, бобо ва бувалари ҳам борку. Наҳотки уларга тилаб-тилаб топишган набиралар керак бўлмаса? Айбим ногирон боламдан воз кечмай, бағримга босиб олиб чиққаннимми?

- Эрингиз ва ота-онаси келиб болаларингизни кўриб туришадими?

- Эрим кўп келади. Қайнона-қайнотам эса гоҳ-гоҳида келиб туришади. Шунда ҳам кўлларига Хусани эмас, балки Ҳасани олишиб эркалашади. Бу муносабатлар алам қилиб кетганда эримни судга бериб, ажрашиб кетгим келади. Лекин бу хатоим билан болаларимни отасидан жудо қилиб қўймасмиканлар? - деб ҳам ўйлайман. Нима бўлганда ҳам бу иккала бола билан яшаш менга осон бўлмайди. Эрим ва унинг оиласидагилар масъулиятни бўйниларига олишдан қочишапми. Агар иккала болам ҳам соғлом бўлганида эди... Ёки бироз сабр қилсаммикан? Нима дейсиз, эрим инсофга келармикан?

Мамлакатхон! Сиз ногирон болангиздан воз кечмасдан тўғри қилгансиз. Бу ҳаммамнинг ҳам қўлидан келавермайди. Болангизни операция қилдириш, тузалиб кетсин! Келгусида шу ўғилларингизнинг роҳатини кўрасиз. Сизга сабру тоқат тилаймиз. Озгина қийинчиликларни бошдан кечиришингизга тўғри келса-да, кейинчалик ҳаммаси яхши бўлиб кетади. Биз бунга ишонамиз.

Хурматли мухлислар! Бу Мамлакатхонга берган бизнинг маслаҳатимиз эди. Сиз бу аёлга қандай маслаҳат берган бўлар эдингиз?

ГУЛБАШАКАР

- Фаргона вилоятидан келдим! На олам, на синглим бор! Ҳасратимни айтиб, юрагимни бўшатадиган онаизорим ҳам икки йил аввал бандаликни бажо келтирди, - дея гап бошлади ўзини Мамлакатхон деб таништирган аёл.

Олис йўл босиб келганиданми, ҳаяжонланганиданми унинг пешонасини реза-реза тер босган, нукул қўлидаги рўмолчасини айлантирарди...

- Тахририятимизни шунчалик яқин

ўтказиб кўрайлик", - дейишди. Бу гапдан хурсанд бўлиб уйга келдим. Уларнинг гапини қайнонамга айтдим у балога қолдим. "Бекор айтибсан, тугмасак, нега энди айб эркада бўларкан? Айбингни яшириш учун дўхтирларга пул-мул бергандирсан-да", - деб бақириб кетди.

- Эрингиз бу гапни эшитиб нима деди?

- Ҳали эшикдан қирмай туриб, қайнонамнинг ўзи унга айтиб қўя қолди. Эрим эса индамай уйга кирди-да, "Шундай

умр ўғлим шўрлик инвалид бола боқадими?" - деб туриб олди.

- Сиз кўндингизми?

- Йўқ, қандоқ кўнай? Ахир не азобда бу болаларга етишдим-ку. "Тугмайди бу", - деб бошимга не кунларни солишмади ахир? Онам эса уларнинг гапига кўнишимни айтди. Ахир яқин қариндошимиз. Мен эса ана шу ожиз боламни яхши кўриб қолгандим. Қўлимга олсам, жажжи қўллари билан кўксимга тикилишини айтиш! Хуллас, қайнонам билан эрим

АЙБИМ БОЛАМДАН КЕЧМАГАНИММИ?

кўрган экансиз, гапиринг, қулоғим сизда...

- Мен асли Марғилонда туғилиб ўсганман. Мактабни битиргач ҳамшираликка ўқидим. Касалхонага ишга кирдим. Ота-онам орзу-ҳаваслик кишилар эди. Мен оиламиздаги иккинчи фарзандман. Опамни ўзлари таниган, билган бир кишининг ўлгига узатишганди. У ҳозир эри билан бахтли яшайди. Бир кун отам амакимнинг ўғлидан мени сўраб келган совчларга розилик бериб юборишди, бундан мен хафа ҳам бўлмадим.

Чунки ота-онамни жуда хурмат қилардим. Амакимнинг ўғли кўркам, келишган, баланд бўлиб йигит эди. Учрашиб ҳам ўтирмадим. Тўйимиз бўлиб ўтгандан кейингина эримнинг кўриниши чиройлиги, лекин ички дунёси мен ўйлагандек эмаслигини тушуниб қолдим. Дугоналарим эса шундай кўркам йигитга турмушга чиққаним учун менга менга ҳавас қилишарди.

- Унда гап нимада?

- Тўй ўтгач қайнонам мени ишдан бўшаттириб олди. Уйда кун бўйи зир югуриб, кенг ҳовлининг сира тугамайдиган юмушларини қилардим. Орадан бир йил ўтди. Маҳалладаги мен тенги келинчақларнинг баъзилари ҳомиладор бўлган бўлишса, баъзилари фарзанд ҳам кўришди. Қайнонам эса бот-бот шу ҳақда гап очадиган бўлиб қолди. Онам шўрлик эса мендан баттар хавотирга тушар, бориб қолгудек бўлсам йиғлагани- йиғлаган эди.

- Шифокорга учрашмадингизми?

- Учрашдим. Улар мени обдон текширишиб, анализлар олишди. "Ҳаммаси жойида-ку, фақат озорқ кутасизлар. Ёки эрингизни ҳам бир текширувдан

экан, аввало ҳамма гапни ўзимга айтсанг бўларди-ку", - дея мендан хафа бўлди. Унга ялиниб-ёлвориб бир амаллаб дўхтирга олиб бордим.

- Шифокорлар эрингизни текширишдими?

- Ҳа, ҳар томонлама текшириб кўришди. Кейин эса унинг даволаниши кераклигини, айб эримда эканлигини айтишди. Эрим эса ўзининг айбини олдиндан билар эканми, ишқилиб даволанишга дарров кўна қолди. Менга ҳатто жажл ҳам қилмади. Ишидан таътил олгач, касалхонага ётди. Бир ойдан ортиқ даволанди. Шу сабабми икки ойдан сўнг ҳомиладор бўлганимни сездим. Хуллас, менга ҳаммамнинг муносабати яхшилана бошлади. Лекин мен тахририятга бу масалада келмадим...

- Унда яна қандай муаммонгиз бор?

- Мен эгизак фарзандлар кўрдим. Эгизак туққанимни эшитиб қувониб кетдим. Лекин эрта қувонган эканман. Эгизакларимнинг биттасининг соғлиги унча яхши эмас, бунинг устига Хусанимнинг битта оёқчаси иккинчисига қараганда калтароқ экан. Битта кўзи эса очилмаганди. "Бу кўп истеъмол қилинган дориларнинг таъсири", - дейишди шифокорлар.

Қайнонам бу гапдан хабардор бўлгач менга: "Ҳасанингни олиб кетамиз. Хусанингни эса шу ерга ташлаб кетасан. Катта бўлса оқсоқ, нимжон бўлади. Нима, бир

мен туғруқхонадан чиқадиган куним келишмади. Мени ота-онам ўз уйимизга олиб келишди. Ҳозир эгизакларим бир ярим ёшдан ошди. Ҳасаним дўмбоққина, тетик бўлиб ўсди. Хусаним ҳам яхши ўсди-ю, лекин эммақлаганда, юрмоқчи бўлганида калта оёқчаси халақит бера-

- Темирийўлчилар шифохонасига қандай борсам бўлади? - деб сўради қўлида оғиргина пакет кўтариб олган аёл. Йўлим ўша ёққа бўлгани учун аёлнинг сумкасини кўтаришиб; йўл-йўлакай гаплашиб кетдим. Гап мавзуси балаларга кўчди.

Йўл-йўлакай суҳбат

Одамлар чақалоқларини қолган парчаларини йиғиб тозалалаб, ювиб кўмдилар. - Қандай бағритош, бемехр она эканки, ўз чақалоғини ахлатхонага келтириб ташласа. Хатони қилишга қилибсан, энди уни яширмай бирорта тирноққа зор

бўлиб кетган болаларини тишлаб олиб чиқаётганди. Шошилиб турган бўлсам ҳам унинг ҳаракатларини негадир кузатим келди. Қараб турганимни кўриб кучукнинг қоп-қора кўзларида қандайдир қизғини аломатлари пайдо бўлди. Ариқдан олиб чиққан

ОДАМ БОРКИ...

- Тонгда ахлат тўққани борсам, икки-учта дайди ит мени кўриб хуркиб қочди. Биттаси ҳеч узун целофаннинг ёнидан кетмайди, денг. Тош отиб челагимдаги ахлатни тўкаётсам, чақалоқнинг парча-парча бўлиб ётган жасади-га кўзим тушди. Хушимдан айрилайёзимди. Кўрққанимдан қаттиқ чинқириб юборибман. Товушимни эшитганлар югуриб келишди. Яқинроқ бориб қарашса, гилам соладиган узун целофан қопдаги чақалоқнинг митти жасадини итлар тилка-пора қилиб ташлаган экан.

одамга берсанг бўларди-ку, - дейман мен. - Э, унақаларда мехр борми, - деди суҳбатдошим. - Хайвон ҳам бундай қилмайди...

Шифохона дарвозаси олдига аёл билан хайрлашарканман, анчадан буён хаёлимда муҳрланиб қолган бир манзара ёдимга тушди. Ушанда ёмғир шивалаб ёғиб турганди. Дарахтларни паналаб тез-тез юриб кетаётсам юнглари ўсиқ она кучукнинг ҳаракати диққатимни тортди. У янги бўшалган экан. Ариқ ичидан ҳали кўзи очилмаган, ҳўл

боласининг биттаси ўлик эди. Шундай бўлса ҳам уни судраб ёнига олиб келди. Қолган 5-6 тасига яқинроқ сурилиб оёқларини чўзди. Кучукваччалар ҳам шуни кутиб турганмикан, онасини эма бошлашди. Эртаси кун уларга нон олиб келсам, ариқ лабидан на она кучук бор, на кучукваччалар. Айни шу дамда беихтиёр мана бу сатрлар ёдимга келди:

Одам борки, одамларнинг нақшидир, Одам борки, хайвон ундин яхшидир. Дилором ИСМОИЛОВА

Мактубларингиздан бири

Кўнглим оғриқлари

Айрим аёлларнинг йўлдан адашиб, фоҳишаликни касб қилиб олишаётгани гоят ачинарлидир. Агар мақсад - пул топиш бўлса, ҳуқуқимиз тўмонидан хотин-қизлар учун қанча имкониятлар, имтиёзлар яратилган-ку! Енгил ҳаёт, мақсадсиз яшаш... Бу йўлнинг охири хайрли эмас-ку! Холбуки, бу борада оилаларимиз паноҳбонлари бўлиш баъзи эркалар ҳам беайб эмаслар. Агар улар ҳам бундай нопок аёлларга эргашиб, тўғри йўлдан адашиб кетишмаганда эди, беҳаёликлар пайига болта урилармиди? Ҳаёт ҳақиқати шундайки, ҳар қандай одам, у хоҳи эркак бўлсин, хоҳи аёл бўлсин жуфти ҳалоли томонидан содир этилган хиёнатга чидаш беролмайди. Бундай қилгилликлар оқибатида оилавий ажримлар юз бермоқда, етимлар сони кўпаймоқда. Неча-неча оилалар бузилганига ўзим гувоҳ бўлганман.

Қарғиш бегуноҳга уради, деганларидек, ҳар бир ўйламай қилинган хатонинг касофатига болалар қолишади.

Фоҳишабозликнинг яна бир касофати бор. Бу - инсон соғ-саломатлигига, наслига путур етказувчи қатор жинсий касалликлар, асризмиз вабоси ОИТСдир. Чунки бу касалликларни ташувчилари ҳам "ўшалар". Менимча, гулдай яшнаб турган ҳаётимизга доғ туширувчи бу салбий ҳолатлар жойларда муҳокама қилиниб, уларга қарши курашиш чоратадбирлари ишлаб чиқилиши лозим... Ҳаммамиз бир-галликда ҳаракат қилсак, айна муддао бўларди.

Азиз юртдошлар! Менинг ушбу ёзганларимни шунчаки гап сифатида эмас, кўнглим оғриқлари деб тушунишингизни истардим.

Н.И. Тошкент шаҳри.

Ўша фарзандингизни унутинг! - 8-сон

ЭСЛАТМА: Қўшимга қўшилиб Кореяга ишлагани бордим. У ерда менга ш беган хўжайиним билан яқинлашиб ҳомиладор бўлиб қолдим. Унинг фарзанди йўқ экан. Паспортиمنى сўрасам: Болани тугиб берсанг кетасан, деди. Айтганини қилдим. Ўйга кўп пул олиб келдим. Аммо... Узоқда қолган болани соғинаман... Бундан уйлағиларим беҳабар.

Муаллиф: Гулбаҳар

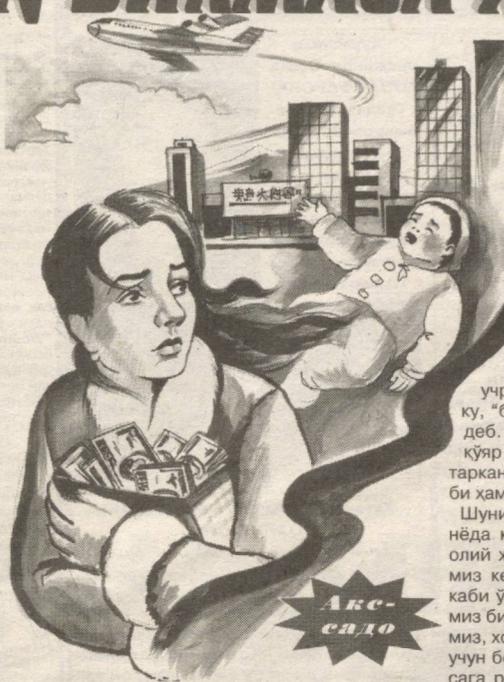
"Ўша фарзандингизни унутинг!" Ҳа, бу Муқаррамхонга берилган тўғри жавоб. Унутинг! Чунки фарзандингиз эвазига бой-бадавлат бўлибсиз. Сизга ва эрингизга яна нима керак эди? Асл мақсадларингиз ҳам тезроқ бойиб кетиш бўлган-ку.

Муқаррамхон, қизим. Тез бойиб кетиш, ҳамма нарсага бирдан эришиш ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Дугонангизнинг чет элда ишлаб келиб бойиб кетганлигини кўриб, сизларнинг ҳам тинчингиз йўқолган. "Қандай бўлмасин боийшимиз керак. Ҳовли, машина олишимиз керак", деган ўй-хаёл билан яшаган эрингиз хотинини дунёнинг у бурчагига боришига ҳам рози эди. Чунки бу эркак хотинини, келинини, қизини чет мамлакатларга юбориб, бойиб кетаётган рўзгор бошлиқларининг биринчиси ҳам, охиригиси ҳам эмас. Шунинг ҳисобига олиб, эрлик-эркаклик гурурини ҳам ўйламай, сизни жўнатиб юборган. Муусулмончиликка хос бўлмаган бу ёмон иллат - бойлик орттириш ишқиди бўлган эркакларнинг этини ва бетини ҳам жимирлатмас керак.

"БАЛИҚ БИЛМАСА ҲАМ..."

Уч-тўртта фарзандларини уйда қолдириб, чет элга пул топиш учун кетаётган аёлларга наҳотки эрлари бефарқ қараб турса? Уйда қолаётган фарзандларнинг баъзилари бўйи етиб қолган қиз, балоғат ёшига етиб қолган ўғил, мактабга катнаётган укалари... Улар ўз ҳолига қолишяпти. Ота, ишга кетдим, деб эрталаб чиқиб кетади. Бўйига етган қиз пардозандоз қилиб, сабабсиз кўча кезади, балоғатга етган ўғил текканга тегиб, тегмаганга кесак отиб, ҳар ерларда юради. Мактабга бориши керак бўлган болалар ўз ҳолида. Хоҳласалар мактабга боради, хоҳламаса йўқ. Уларни тергайдиган, сўраб сўроқлайдиган ота-она йўқ. Оила деган муқаддас масқанда ота-она, айниқса ОНА бўлмагандан кейин у оила бўладими?

"...Яна ҳеч нарса бўлмагандек яшай бошладим. Эрим марказдан катта ҳовли сотиб олиб, шунинг таъмирлаш билан овора эди. Бундан ташқари ҳовлимизда қора рангли "Жип" савлат тўкиб турарди. Эрим ҳаётимиздан жуда мамнун эди", деяписиз. Сиз ажабланманг. Бу эркаклар учун оддий ҳол бўлиб қолди. Сиз Кореяда яна қолиб, корейсларданми, америкаликданми, русданми бола тугиб, болангизни сотиб, пул юбориб турсангиз ҳозиргидан ҳам мамнун бўлиб яшайверарди. Ҳақиқий эркак муусулмончиликда хотинини уч кунлик сафарга ҳам ишончли одами билан жўнатида. Ҳозирги баъзи эркаклар учун эса хотинлари ким би-

Акс-садо

лан қаерга кетса ҳам, майли. Бу нарсанинг қизиги йўқ. Ҳамма гап у юбораётган пулнинг миқдориди бўлиб қолган. Ислол динимизда оила бошлиғи фақат эр ҳисобланади. У оиланинг ҳолаҳволи, муҳитидан оғоҳ бўлиб, уй-рўзгор оилавий муаммоларини ҳал қилиб бориши зарур ва лозимдир. Аёлингиз ҳам, эркакнинг ҳам ўз насл-наса-

бини покша сақлаши, эр-хотинлик тўшагига номахрамларнинг оёғини бостирмаслиги ва ҳоказо мажбуриятлари бор.

Муқаррамхон, қизим! Айтинг-айтинг, чет элларга бориб, туғиб ташлаб келаётган болаларнинг тақдири Мексика сериалларидагидек бўлмасин. Сиз каби кўп аёлларимиз, келинлар, қизларимиз жуда узоқ бўлмаган чет элларда ҳам болаларини ташлаб келаётган бўлса, сериаллардаги каби қовушишларга натижасида Худонинг қаҳрига учрашишимиз аниқ. Айтадиларку, "бирники ўнга, ўнники мингга", деб. Аллоҳ арқонини узун ташлаб кўяр экан-у, секинлик билан тортаркан. Арқонини тортаётганда азоби ҳаммага баробар бўлар экан. Шунинг ҳисобига олиб, бу фоний дунёда қилаётган гуноҳларимиз учун олий жазо борлигини унутмаслигимиз керак. Мол-дунё, деб об бўри каби ўзимизни хар томонга урганимиз билан Аллоҳ буюрганига эришамиз, холос. Болангизни унутинг. Пул учун борибсиз, пул учун ҳамма нарсага рози бўлибсиз. Энди "Жип"ни миниб, дангиллама ҳовлида "оппоқ ойм" бўлиб яшайверинг. Эрингиз хурсанд бўлса бўлди. Қилган гуноҳларингизни "балиқ билмаса ҳам ҳолик билади". Сизга қандай ажрим борлиги ўшанга маълум...

Адолат РАҲИМОВА,
Қашқадарё вилояти,
Қарши тумани.

Муқаррамхон! Балки синглим, балким оламдирсиз. Яъни айтмоқчиманки, ёшингиз мендан ё кичик, ё каттадир, аммо иккимиз ҳам АЁЛ, иккимиз ҳам ОНАмиз.

Дунёда Она учун бола кулгусидан ортиқроқ бахт бўлмаса керак. Аммо сиз ана шундай азиз ва улуғ хисни қалбингиз тўридан юлиб, узоқда қолдирибсиз. Ҳаёт ўз гирдобидида сизни домига тортган, шайтон вавасаси сизни лақиллатган. Пул, пул, пул дея умрингизни кулга айлантирибсиз.

Қора "Жип"да савлат тўкиб ўтирсангиз-да, ичингиздаги нидо, "инга-инга" овози, "она"лик хисси, аёллик туйғуси сизни кемираверарди. Бу борада эрингизнинг ҳам айби бор. Агар эрингиз ўз топганига қаноат қилганда, бориға шукр қилганда бундай азоблар бўлмасди, албатта. Яна масаланинг бир томони. Ишонч аталмиш ҳурматни оёқ ости қилмоқликнинг ўзи айб, гуноҳ. Чет элга кетиб аҳоли нималар кечаётгани ҳақида сезимли "Оила ва жамият" газетамизда қанча мақола ва фикрлар берилган эди. Наҳотки шулар сизга сабоқ бўлмаган бўлса?..

Сизнинг дардларингизни ўқидим-у, илк кўз олдидан ўтган ҳолат бу Фафур Гуломнинг "Ёдгор" асари бўлди. Ушанда Меҳри ўз номусини, отаси номусини, пок муҳаббатини "сақлаш" учун "Бировга ҳолис хизмат қилганмисиз?" деган гап билан ўз ҳаётига, виждонига, умрига тамға босади. "Ёлгон ёлгон тугади", дейди халқимиз. Аччиқ ёлгон боис Жўра бахтли ҳаёт остонасига кириб борса, ҳолис

хизмат тилаган Меҳри бир умрлик дардага мубтало бўлади.

Ҳаёт - меҳрибон, ҳаёт - бешафқат. Сиз қайсидир маънода кимгадир - бир бефарзанд аёлга бахт инъом этдингиз ҳам. Аммо ўз ёгингизга ўзингиз жизганак бўлиб қорилиб яшайсиз. Инсон ҳаётда кўп нарсани унутиши ёки (ўзига керак, ёки керак бўлмаган) кўп нарсдан қутулиши мумкин, аммо энг оғир ва энг даҳшатлиси виждон азобирид. Бу сирингизни газета орқали ошкор этаркансиз, юртдошларимиз ўз фикру мулоҳазасини билдирса, яна бирор чораси топилади, деб ўйлагандирсиз ҳам. Аммо виждон азоби ботқоқидан сизни тортиб чиқариш мушкул.

Шу ўринда, яна юқоридида асар тилсоли ва унга ёзувчининг қўйдиган мисралари орқали муносабатини сизга билдирмоқчиман: "У ярим тенба эди. Ҳиссийёт агар муҳит бўлса, у шу муҳитнинг тўлкинига асир бўлган бир чўлоқ чумоли..."

Муқаррамхон, пул, мансаб, обрў топилади, аммо ўз ҳиссингизга қурбон қилган қалб, юрак, дил туйғуси аталмиш пок инсонийлик, аёлликнинг энг мўтабар жиҳатини қандай топиб, қандай йўқотганингиз сизнинг энг катта хатоингиз. Ўзбекининг қони, сутти, меҳридан оғоҳ бўлган бир гўдак бегона юртларда қолган. У сизнинг хатоингиз, эрингизнинг хатоси туйфайли шундай кунга мушарраф бўлди.

Қора "Жип"да айлансангиз-да, зўр еб, зўр қийинсангиз-да бари бир виждон азоби олдида буларнинг ҳаммаси бир пул. Бундан бу ёйига энди бир марта йўқотган хассангизни, қайта йўқотманг, яна ўзга юртларга пул учун кетиб қолманг, тинч ҳаётингиз, оилангиз қадрига етинг.

Дилбар НОРМУРДОВА,
Термиз шаҳри.

Хурматли Муқаррамхон! Мана неча кунки сиз ҳаёлимдан кетмайсиз. Сизга жуда раҳим келди. Мен ҳам оилали аёлман. Онаман. "Оила ва жамият" газетасининг ҳар бир сонини сабр-сизлик билан кутаман. Болаларга хос жойини болаларимга ўқиб бераман. Оилага алоқадор ерини ўқиб турмуш ўртоғим билан фикр алмашамиз. Кўпинча фикримиз бир жойдан чиқади. Бу сафар ҳам фикримиз бир жойдан чиқди. Мен шу ўринда аёл, она сифатидагина эмас, балки турмуш ўртоғимнинг қарашларини ҳам баён этмоқчиман. Оилали экансиз, эрингиз, ўзингиз ишларкансиз. Фарзандларингиз, 2 хонали бўлса-да уйингиз бор экан. Худога шукр қилиб, қаноат билан яшашингиз даркор эди. Кореяга учиб кетибсиз. Яхши ишга жойлашибсиз. Топишингиз ёмон бўлмаган. Ҳўжайин билан алоқа қилганингизга келсак охири ўйланмай қилинган иш бўлибди. Сиз ўзингизни оқлаш ниятида "эрим қайта-қайта янада кўпроқ пул ишлашга ундаб кўнгириклар қиларди", дебсиз. У кишини ўзингизнинг харом ишингизга аралаштирманг. Сиз катта хатога ўз хоҳишингиз билан йўл қўйгансиз. Ҳўжайин сизни мажбур қилмаган. Бунинг ўзингиз ҳам

таъкидлагансиз. Агар бола тугилмаганда ҳам қайси виждон, қайси юз билан оилангиз бағрига қайтиб ҳеч нима бўлмагандай яшайверардингиз. Агар болани тугмай олдингизда ҳам тинч яшар-мидингиз? Йўқ! Бола руҳи сизни тинч қўймади.

Муқаррамхон, Сиз хатоингизни тушунибсиз. Бу яхши. Ахир орамизда оилали шундай аёллар ҳам борки, эрлари бўла туриб оилали эркак билан юришади. Бунинг ҳамма билишидан орият ҳам қилмайди. Виждони азоб ҳам чекмайди. Муқаррамхон, ҳар бир ёмон ҳодисанинг бир яхши томони бўлади. Келинг, яхши томонини кўрайлик. Аввало шукр қилингки, Кореяга борибсиз. Алданиб Дубайга қочишга авж олган жойларга қул бўлиб сотилиб кетмабсиз. Ёмон одамлар қўлига тушмабсиз... Болангизнинг отаси эса ҳурматингизни жойига қўйибди. Унинг уйда яшабсиз, энг яхши туғруқхонада тугибсиз. У киши сиздан миннатдор бўлиб қўлингизга жуда кўп пул бериб уйингизга жўнатиб юборибди. Шу бола билан уйга кириб бора олармидингиз???

Бола ўз отасининг қўлида қолди. Ҳўжайин шу бола туйфайли оиласи билан ярашди. Бу яхши. Сиз ҳада этган бола туйфайли бир оила сақлаиб қолди...

Энди у ёқларга қайтиб бора олмайсиз. Борганингизда ҳам болани сизга қўшқўллаб топширишмайди. Олиб келганда ҳам ҳеч ким сизга раҳмат демайди. Оилангиз бузилиши билан бора отингиз ёмон ортиқча чиқади. Муаммо, муаммо... Бу муаммоларнинг охири йўқ. Маслаҳатингиз - хатоларингизга тавбалар қилиб, оилангизни сақлаб қолинг. Ҳўжайинингизни ҳурматини қилинг ва ҳовли-жой, машина менинг меҳнатим эвазига келган, дея кўрманг. Болаларингизни севинг. Аллоҳга илтижолар қилингки сизга ўғил фарзанд берсин. Дунёдаги энг ёмон нарса қалб жароҳати, виждон азоби. Ҳиёнатингизга яраша ҳаёт сизни жалабайди. Бундан олтиги бўлмайди. Дардингизга газета орқали маслаҳат сўраб тўғри йўл тутибсиз. Кўпни кўрган онахонларимиз, отахонларимиз ўз маслаҳатларини берарлар. Сизга келажакда тинчлик, хотиржамлик тиламан. Зеро, пул дардида узоқда ишлашга кетаётган аёлларга бу воқеа сабоқ бўлар. Сизга эса сабр-қаноат тиламан.

Замира БОЗОРОВА,
Навоий вилояти,
Навбахор тумани.

Энди қизим, бўлар иш бўлибди, яхшиям эсон-омон келиб олибсиз. Шунга ҳам шукр қилинг. Энди оилангизни бузмаслик учун умуман Кореяга бориши ва ўша ўғилнинг унутинг. Сизга у фарзанд бўла олмади. Тўшга нималар кирмай, и, қизим.

Сиз шу ҳақда кўп ўйлансиз, шунинг учун тушингизга киради. Агар сиз ўғлингизни олиб келсангиз, эрингиз "Бунинг қаердан олдинг, ким бу?" - деб суриштириб қолса, нима деб жавоб берайсиз?.. Яхшиямки, ўғлингизни олиб, ўзингизга яхши ёрдан бериб, ўз юртингиз-

га жўнатиб юборибди. Энди сиз бу ердаги ҳаётингиз тинчлигини ўйлаб, оилангизга, турмуш ўртоғингизга, икки нафар фарзандингизга меҳрингизни бериб, яшаб юраверинг.

Паттихон САМАДОВА,
Фаргона вилояти.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Келинимиз КАМОЛАХОН!
Таваллуа айёминг билан табриклаймиз. Оиланг ва бизнинг бахтимизга соғ-омон бўлиб, узоқ умр кўргин. Қайнонанг Обдажон.

Ўхирматли онажоним Озода МУЗАФФАРОВА!
Таваллуа айёмингиз—50 ёшавгиз муборак бўлсин. Сизга узоқ умр, сиҳат-саоматлик, бахт-саодат тилайман. Бахтимга ҳамшира бор бўлинг. Ўзалингиз Отабек.

Ўхирматли Умурзоқ ҚОСИМОВ!
Туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Сизга узоқ умр, сиҳат саоматлик, ишларингизга улкан муваффақиятлар тилаймиз. Фарзандларингиз.

Ўхирматли ИКРОМ, ФАЗЛИДДИН, ОЛИМЖОН!
Таваллуа айёмингиз қутлағ бўлсин. Сизларга узоқ умр, бахт-саодат тилаймиз. Яқинларингиз номидан Равшан.

9 май байрами Ҳамдинисо ая Толипова учун қўшалок шодиёна кун. Мамлакатимизда «Хотира ва кадрлаш кун» сифатида нишонланадиган бу айём—онахон таваллуд тогган кундир. Қарийб қирқ йил бошланғич синфлар муаллимаси бўлиб, ёш авлодга таълим берган онахоннинг нафақат таълим соҳасидаги, балки II жаҳон уруши йиллари фронт ортидаги фидойи меҳнатлари ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган.
СУРАТДА: 1925 йил 9 май кун таваллуд тогган Ҳамдинисо ая Толипова

Қ у т л о в

Нурматжон Раҳим ўғли Ҳайдаров 40 йил ёшларга она тили, адабиёт, одобнома фанларидан дарс берди. Шу билан бирга шеър муаллими ҳам бўлиши сира қанда қилмади. Унинг ҳаёт қадрига етишга ундовчи, инсонларни яхшиликларга қорловчи асарлари туман, вилоят, республика матбуотида доимо чоп этилади. Жумладан у «Оила ва жамият» газетасининг ҳам жонкуяр муаллифларидан бири. Нурбек Раҳим 70 ёш остонасида. Ҳануз шеър, ҳажвия, мақолалар ёзишдан чарчамайди. Қуйида унинг қаламидан тўқилган сатрлардан баҳраманд бўласиз.

Лаганбардорнинг лаган тутгани,
Сендан бирон нимани кутгани.
Икки нафсинг бўлса агарда қолиб,
Жасадинг жарликда кетади қолиб.
Нафси енгмоқ учун керакдир сабот,
Саботлининг уйи доимо обод.
Бировга яхшилик қилса гар инсон,
Мақтаниб юриши катта нуқсон.
Чекиш, ичиш, билсанг зарарли одат,
Ташласанг, уйингга кирар саодат.

Пасткаш, нокаسدан ҳеч қарз олма,
Сўнг ўзингни қайғу ва гагма солма.
Фарзанд ёмон бўлса, ортади ота дарди,
Она дуосин олар, доим йигитнинг марди.
Қимда бўлса шижоат,
Ундайлар кўрар - роҳат.
Шишада аранг туради,
Инсанг обқдан уради.
**Нурбек РАҲИМ,
Фаргона вилояти, Езёвон тумани.**

Ч.П. «SIM-SIM ORGANIK» ликвидиретса согласно решению учредителя.
ТЕЛ: 212-49-98

«ТО‘РАВЕК ZIYO» ўқув маркази

Ўхирматли ва азиз ота-оналар! Фарзандларингиз келажақда танлаган соҳалари бўйича етук кадр бўлишини истасангиз, биз билан ёшлиқдан билим чўққиларини мустаҳкам эгаллашига замин яратасиз, деган умиддамиз!!!

«Эй ўқувчи — бу ҳаётда обрўли, кўли, енгилмас, иродали, бой бўлишининг ягона қалити — билимдир. Уни эгалласанг юқоридагиларга албатта эришасан. Шунинг учун юракдан ўқи, бўлмаса сарсон бўласан!!!»

МАРКАЗ ШИОРИ

Тошкент шаҳрида яшаб мактаб, коллеж, лицейларда ва боғчаларда ишлаётган тўлиқсиз урта маълумотга эга ўқитувчиларни, тарбиячиларни ТДПУнинг махсус сиртки факультети, полиclinика ва турли шифохоналарда, тиббиёт коллежларда ишлаётган тўлиқсиз олий маълумотга эга бўлмаган ҳамшираларни Тошкент тиббиёт академияси қосидаги «Олий тоифали ҳамшира» махсус сиртки факультети, Тошкент шаҳрида ўқитган 5-6-7-8-9 синф ўқувчиларини ҳамда лицей, коллежларда ўқитган ўқувчиларни, республика миқсидидаги олий ўқув юртига тайёрлаш кўраётган абитуриентларни чўқурлаштирилган дастур асосида Ўзбекистон Республикасидаги барча олий ўқув юртиларига ҳамда, «Westminster», Garvard, Oksford, Kembrij ва бошқа чет эл ўқув юртиларига (TOEFL доирасида) куйидаги йўналишлар бўйича кириш имтиҳонларига қаролатили тайёрлайди:
Иккисод йўналиши: математика, инглиз тили, она тили ва адабиёт; тарих;

Ўқув маркази тил ўргатувчиларни инглиз, рус тили курслари тақлиф қилади. Ўқув марказида уй ҳамшираси, болалар массажи курслари мавжуд. Дарсларни конкурсларда қолиб қолган кўра қиритган, тажрибали мутахассислар олиб боради. Тингловчилар ҳар кун соат 08:00дан 18:00 гача қабул қилинади. Ўқув маркази раҳбарияти дарсларнинг сифатини қаролатилади. Тингловчилар ўқитувчиларни танлаш имкониятига эга. Вилоятлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Тингловчиларга сертификат берилади.
Манзил: Хадра меҳмонхонаси, 6-қават.
Мўжал: Тошкент Давлат цирки биноси ёнида. Тел: 244-26-09, 244-26-34

1. Компьютер саводдонлиги - компьютер ҳақида бошланғич маълумотлар.
2. Windows XP - сиз уни, у сизни тушунади.
3. Microsoft Word - матилар билан ишлаш.
4. Microsoft Excel - электрон жадаллар билан ишлаш.
5. Microsoft Power Point - тақдимотлар тайёрлаш ва намойиш этиш.
6. Интернет ва E-mail - бутун дунё бўйлаб савҳат...
7. Web-саҳифалар яратиш - безаклар, расмлар билан ишлаш.
8. Бошқа тадбиқий программаларда ишлаш - (сканер, антивирус, архив...)
9. Ҳар хил дастурларни компьютерда яратиш.

АБДУРАҲМОН хусусий шифохонасида
ТОМОҚ, ҚУЛОҚ, БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА ҚУЙИДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволасу усуллари.
2. Аллергик вазомотор ринитлар.
3. Йирингли ва йирингсиз отитлар. Эшитишнинг пасайиши ва қулоқдаги шовқун.
4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқдаги «тиқилиш ҳисси», сабаби аниқланмаган йўтал.
5. Лор аъзолари яллиғланиши касалликларини лазер билан даволаш.
6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташланганидан сўнгги фарингитлар.
7. Шалланқулоқликни, буруннинг ташқи кўриниши ва бурун деворини жарроҳлик йўли билан даволаш самарали усуллар билан баҳарилади.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-ўй.
ТЕЛЕФОН: 276-85-86, 116-88-02. Мўжал: «Чилонзор» метроси бекатидан «Собир Раҳимов» метроси томонида 500 метрча юрилиб, ўнга бурилади.

СИНГАН ТИШ - АЙРИЛИҚ...

- Кунларнинг бирида тушимда бир йўла тўртта тишим синибди, - ҳикоя қилади дугонам. - Тун ярмида кўрган тушимдан чўчиб уйғондим. Тушимни нимага йўйишни билмай, кўрқиб қалима қайтариб ётдим.
Эрталабгача бироз мизгибман. Саҳарда телефон кўнғироғидан уйғониб кетдим. Юрагим бетламайгина гўшакни олдим. «Нилуфар, тез етиб кел, қизим», - дея гўшакдан оймнинг товуши зўрға эшитилди. «Тинчликми, ойи?» - дедим овозим базўр чиқиб. «Бувингни бериб кўйдик, болажоним...»
Қандай қилиб кийиниб кишлоққа етиб борганимни билмайман. Йиғи-сиғи авжиде, бувим эндигина 60 ёшга киргандилар. «Насиб қилса, юбилейда ўтира-миз, пайғамбар ёшингизни нишонлай-миз», дердик. Афсус, ажалга даъво йўқ экан. Маросимларни, расм-русумларни ўтказётганимизни еттинчи кун эди.

Худойига нон олиб келгани кетган амаким, жияним иккиси автоҳалокатга учраб, касалхонага тушишди. Бу хунук хабарни эшитган бобом қон босими кўтарилиб ётиб қолди. Ҳамма қариндош-уруғларимиз кетма-кет келган фалокатлардан ўзларини йўқотиб қўйишган эди. Охири бир кекса қариндошимизнинг маслаҳати билан кўй сўйиб, худойи ўтказдик.
Икки ҳафта деганда оилам бағрига қайтдим.
Йўлда кўнглим эзилиб келарканман, беҳосдан ўн кунлар олдин кўрган тушимни эсладим. Тушимда синган тўртта тиш... «Ё, тавба, бу нима огоҳлантириш эдими?» - дея ўзимни ўзим саволга тутардим.
Яхшиямки, кўрган тушимни сувга айтганим. Акс ҳолда, бувимдан сўнг автофалокатга учраган қариндошлардан ҳам айрилиб қолармидик...
Фарида ТОҲИРОВА

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафта сиз учун яхши кечади. Оила аъзоларингиз билан дам оласиз. Кўлингизга тушган маблағни тежаб ишлатганингиз маъқул.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Ушбу ҳафта давомиде жуда кўп куч-қувват сарфлашингизга тўғри келади. Дўстларингиз билан учрашиб, дам олинг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Анча муаммоларни бошдан кечирасиз. Лекин рўзгорингиз учун ажойиб буюмларни харид қиласиз.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Уйингизни саранжом-саришта қилиб, мебелларингизнинг жойини ўзгартиринг. Маблағга оид ишларингизга эътиборлироқ бўлинг.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ҳамкорларингиз билан шартномалар тузиш учун қулай ҳафта. Лекин худбинлигингиз боис оилангизда муаммо чиқиши мумкин.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Ўз кўришингиздан кўнглингиз тўлади. Бу ҳафта севгилингиз билан учрашишдан воз кечинг.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Дўстларингизга бўлган шубҳангиз сизга анчагина кўнглисизлик келтириши мумкин. Ўз айбингизни тан олишга ҳам одатланинг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Унча таниш бўлмаган одамларга ўз сирларингизни айтманг. Шунингдек, ҳамкорларингиз фикрига ҳам қўшилманг.

БАШОРАТИ

ЎҚОТАР (23.11—21.12). - Бошлаган ишларингиз ўз маҳсулини бера бошлайди. Аммо, озгина ютугингиздан мағрурланиб кетманг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12—20.01). - Эски гиналарни унутиб, яқинларингиз билан ярашинг. Акс ҳолда ҳар томонлама аяқаланиб қолшингиз мумкин.

ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Агар маблағингизни режа билан ишлатмасангиз, ҳафта охирига бориб қарзга ботишингиз эҳтимоли бор. Уйлаб иш тутинг.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Сизни савҳатга тақлиф қилишлари мумкин. Бу тақлифни рад этманг. Кўнглини дам олиб қайтасиз.

Синалган ҳақиқатлар

БАШОРАТНОМА

(Боши ўтган сонларда)

Кадам ташлаш. Тадқиқотчилар қадам ташлашнинг бир неча турини ажратиб кўрсатдилар:

→ Бир маромда, текис қадам ташлаш — тананинг бўшашган ва уйғун ҳолатидан дарак беради.

→ Бир текисда (худди аскарларнинг маршдаги қадам ташлаши каби) қадам ташлаб юриш — мақсад сари интилувчанликдан далолат.

→ Катта қадам ташлаш — устамонлик, ишбилармонлик, эркинлик, абстракт фикрлаш қобилиятига эгалик белгиси.

→ Қисқа ва майда қадам ташлаб юриш — эҳтиёткорлик, ҳисоб-китоб билан иш қилиш, тезкор фикрлаш ва реакция, вазминлик нишонаси.

→ Тосларни ўйнатиб, "кучли" қадам ташлаш — содда-гайритабиий ва ўзига ишончи банд кишиларга хос.

→ Товонларни бир-бирига уриб юриш сусткашлик, дангасалик, бўшашганлик белгисидир.

→ Ишонч билан, сал бурчаклашиб қадам ташлаб юриш — мулоқот етишмаслигини, ўзини намоён қила олмаслиқни, журъатсизлиқни, биқиклиқни аңлатади.

Д. Ньоренберг ва Г. Калероларнинг фикрича, кўллариини ўйнатиб тез юрадиган кишиларда аниқ мақсад ва уни дарҳол рўёбга чиқаришга тайёргарлик кучли бўлади. Одатда кўллариини чўнтакка солиб юрадиганлар эса ўзига ва атрофдагиларга танқидий муносабатда бўлувчи, бошқаларни руҳан эзишни ёқтирадиган бўлишади.

Тақаббур ва манман кишилар кўрагини кериб, бошини орқага ташлаб юришади. Камтарин кишилар эса аксинча кўзга ташланмаслик учун бошларини елкаларига қисиб, ўз навбатида бошларини яшириш учун елкаларини баландроқ кўтариб, гавдаларини сал олдинга эгиб юрадилар. Одатдаги лаганбардор кишилар худди ҳажвий расмлардаги каби ҳаётда ҳам гавдасини тўлиқ олдинга эгиб, суҳбатдошига тикилиб қараб, кулиб юришади.

(Давоми бор)

ДАРМОН тайёрлади.

Эн дафтарчамни очсам, орасидан кичикроқ бир сурат ерга тушди. Олиб қарасам, Қумрийой аммам билан бирга тушган расмимиз экан. Аллақандай соғинчу ўкинч билан унга узоқ тикилиб турдим. Шу кичкинагина расм менга кўплаб ўтган воқеаларни сўзларди. Эссизгина, шундай ажойиб, қалби меҳрга лиммолим тўлиб-тошган, нуруний чехра, истараси иссиқ, ёқимтой аммагинам... Дадамнинг ёлғизгина синглиси. Ох! Ичим ўртаини кўзимдан дув-дув аччиқ ёшларим оқиб тушаверди, тушаверди. Расмга термулганча узоқ ўтирдим. Мени хотиралар узоқларга олиб кетдилар...

Дадам II-жаҳон уруши жангхўларида ҳалок бўлганида мен ҳали уч ёшга ҳам тўлмаган эканман. Дадамни фақат суратларига қарабгина биламан. Фақат Украина фронтларида... деган гап хотирамга муҳрланиб қолган. Шу ерда бир чекиниш қилма-

манд ва танти одам бўлганлигини тинимсиз сўзлаб берарди. Иккинчи томондан эса 50 йилдан сўнг бўлса ҳам акам ва унинг ўғли жаноза ўқитиб, ота олдидаги ўғиллик бурчини адо этганидан миннатдорлик ва таскинлик туйғулари жўш урмоқда эди. Эртасига эрталаб Равшани аэропортда кузатиб қолдик. У Киев шаҳрига учиб кетди. Борган. Суриштирувдаги биринчи эшитган гапи: "Эй ўғлим-а! Ҳаммаёқ ўзгариб, эскилар қолмаган, шаҳар янги қурилишлар эвазига ўзгариб кетган", бўлган. У уруш йиллари фаолият олиб борган ҳарбий кўмиталарни излаб топган. Кўп қийинчиликлар, сарсону саргардонликлардан сўнг дадам Керч остоналаридаги жангда ҳалок бўлганини аниқлаган. Шу ерда жангларда ҳалок бўлган ҳарбийлар рўйхатида дадамнинг фамилиясини қидириб топган. Қабристонга ўтиб бобоси учун тиловат қилиб, унга: "Рухингиз тинч

9 май—Хотира ва Қадрлаш куни

бўламан, тушундингми!" Аммамининг сўзи - сўз! Борсам, бир мен эмас, амакимнинг қизлари, холамнинг қизлари-ю, келинлари ҳам келишибди ва ҳаммамизнинг гапимиз бир хил эди: "Аммам қаттиқ тайинладилар, сўзларини қайтаролмадим, бир амаллаб бўлса ҳам аммам учун келдим". Ҳамма тўй билан оворам, аммам эса биз билан. Атрофимизда айланиб нари кетмайдилар. Назаримда бағри бутун, тўқис оналардай "кўриб қўйинглар, булар мани туғишганларим", дегандай керилиб, ҳовлини тўлдириб, хурсанд бўлиб юраддилар.

Орадан бир йил ўтиб иккинчи ўғиллари Ҳакимжон ҳам қиз узатди. Ишга отланиб турсам, эшик кўнғироги жиринглади. Очсам, Ҳаким хотини Адиба билан туришибди. Кўришдик, хол-аҳвол сўрашдик. "Тўйга бирга бўлинг", деб қўлимга таклифно-

дераза оша кўчага қулоқ тутаман. Овоз танишдек...

- Муҳаббат опани танийсизми, шу атрофда турсалар керак? - дерди овоз.

- Вой, - дедим эшикка югуриб, - бу ахир Ҳошимжон-ку, аммамининг ўғли.

Биз кўришиб кетдик. Айтишича, тўй тўсатдан қилинадиган бўлиб қопти. Куёв ва келин тўйнинг эртасига чет эл хизмат сафарига жўнаб кетаркан. Тўйга етиб борган аммам: "Муҳаббатни айтдингми?" - деб сўраган. Шунда хабар беришга вақт тополмаганини тушунтирмоқчи бўлади Ҳошимжон.

Аммамининг қовқоқлари солиниб, тескари қараганлар.

- Тагинда машина бор-а, Баландмачот қочиб кетибдими? Бор, айтиб кел!

Ҳошим онанинг сўзини қайтаролмаган. Машинага ўтирган-

МУСТАҲКАМ ЧИНОРДАЙ ЭДИЛАР...

сам, виждон азобига учрайман. Уруш тугаб, орадан 50 йилдан ортиқ вақт ўтди. Уруш ҳақидаги хотиралар фақат урушда отасиними, акасиними, ўғлиними йўқотганлар оиласида ҳамон эскирмайди, ҳамон юракларни ўртаб изтиробга солади. Ҳамон бир чети тишланган қулча деворда осиглик, ҳамон учбурчак шаклида букланган хатлар сандиқлар қатига. Уруш солган яра ҳамон юракларга оғриқ беради. Ёшлигимда қариндошлар мен билан кўришганда йиғлаб-йиғлаб кучоқлаганларини кейин эс-ҳушимни танганимдан сўнг аңғладим. Дадам урушда ҳалок бўлгани мен гўдаклик чоғимдан отасиз қолганимга ачиниб йиғлашларини кейин тушундим. Чор-ночор кунлар ўтаверди. Онам бозорга чиқиб конфет сотар, шу тариқа рўзгор юриб турарди.

Оиламизнинг тўнғичи Абдулла акамнинг ўғли Равшанбек рус мактабида 10-синфни олтин медалга тугатгач, Москвада олий мактабда ўқиди. Ўқишни тугатгач, юқори лавозимларда ҳалол ишлаб, эл назарига тушди. Лекин Туроб бобосининг ўлими, у қаерга дафн этилганини аниқлаш лозимлиги унга тинчлик бермасди. Ҳаммани саволларга кўмиб ташларди. "Туроб ота қаерда?" Ниҳоят у ўзи ниҳат қилган тадбирни амалга оширишга киришди.

Бешқайрағоч даҳасидаги ҳовлимизга (аслида дадам Хадра майдонидаги жуда қадимий ва жуда машҳур Дероз маҳалласидаги уйимиздан урушга жўнаб кетган) яқшанба куни ўнлаб қариндош-уруғлар, маҳалланинг нуруний кексалари, мачитнинг имому қорилари йиғилишди. Ушбу худойи йиғилишини жиёним Равшан ташкил қилди. Онам эски сандиқдан 50 йил асраб-авайлаб қўйган дадамнинг чопонини олиб берди. Домла шу чопонни ўртага қўйиб, дадам учун жаноза ўқий бошлади. Ҳа, шайхид кетган дадамга жаноза ўқилди. Мусулмончиликнинг дафн маросимларидан бири амалга оширилди.

Жанозанинг қудрати-ю, салобатини қарангки, дадам худди шу куни ўлгандек ҳаммамиз аччиқ аламли, изтиробли кўз ёшларимизни тийиб ололмасдик. Аммам бўлса дадамнинг бор хислатларини, жигаржонлигини,

бўлсин, бобожон, сизни ҳеч қачон унутмаймиз", деб қабр узара тиз чўққан. Ҳозир қабристонга кираверишда темир дарвоза ёнида: "Бу ерда ўзбекистонлик оддий аскар Туроб Набиев дафн этилган", деган зарҳал ёзув қуёш нурида ярақлаб, кўзга ташланиб туради.

Эгуликнинг кечи йўқ, биз ҳаммиса ўтганлар ёдини эслаб яшаймиз. Пойтахтимиздаги Хотира майдонида ўрнатилган ёдгорлик китобиде дадамнинг номи ёзилган. Майдондан ҳаргал ўтганимизда у ерда тўхтаб дадамга, барча урушда ҳалок бўлганлар руҳига тиловатлар қилиб, ер баробар бош эгиб, таъзим қиламиз.

Аммам ўта жигаржон аёл эди. "Янга, сизни кўргани келдим", - деб кириб келардилар эшикдан.

- Вой, Қумрийой, аллақандай узун йўлни туш қўриб чиқувдим, қаранг, сизнинг йўлингиз экан-да, - дердилар онам. Онаминг юзи ёришиб, очик чехра билан янга-қайсингил кучоқлашиб кетишарди.

- Ассалому алайкум, амма, - деб олдиларига келсам, мени бағрига босиб йиғлайверади. - Сани шундай кўхлик қиз бўлганингни аданг кўрсайди, о-о! - Суяюганидан юраги ёриларди. Ҳаҳ, қизганим-а, сани кўрсам, акамни кўргандек бўламан, намунча ўхшаш бўлмасанг, - деб узоқ кучоқлаб, сочимни силай-силаи мани ёнларига ўтказиб олардилар.

Онам билан аммамининг гаплари сира тугамайди. Ўтган-кетгандан, борди-келдидан гаплашиб ўтириб, кунни кеч қилишарди. Аммам келсалар онам ҳаммиса очилиб-сочилиб, қувноқ бўлиб кетардилар.

Аммам тўрт ўғилни катта қилдилар. Кечагидек эсимда. Катта ўғиллари Ҳоким ўғлини уйлантираётганда аммам қаттиқ тайинладилар: "Бормасанг, хафа

ма тутқазингиз. Кетар чоғи: "Илтимоос, боринг хўпми, оймим қаттиқ тайинладилар", дейишди. Биламан, аммам: "Тил учда айтиб келма, қаттиқ тайинлагин, албатта келсин", деб такрор-такрор айтганлар. Буни юрагим сезиб турибди. Тўй ресторанда бўлди. Ярим тунда дабдаба билан тўй тарқаганда аммам одамлар орасидан йўл очиб, олдимга келдилар ва маҳкам қўлимдан қўлиб олдилар: "Кетиб қолма, мен билан юр, олдимда қолсанг, юр, анқайма, бунча одам кўп бўлмасанг!" - дея худди ёш болани етаклагандек қўлимдан ушлаб борардилар. Аммам билан енгил машинада набираси келин бўлиб тушган хонадонга етиб бордик, боргунимизча қўлимни қўйиб юбормадилар.

Кейинги тўй ундан ҳам қизик ҳолда эсда қоладиган бўлди. Яқшанба эди. Бола-чақа ҳаммамиз уйда гурунглашиб чой ичиб ўтирардик. Балкондан бир одамнинг овози элас-элас қулоғимга чалинапти.

- Ким экан? - ҳайрон бўлиб

у, Қибрайдан йўлга чиққан.

- Опаҳон, хабарингиз бор, қизимнинг ёши ўтиб қолди, зўрға кўраётган тўйим, хўпми, борасиз-а, - деди-ю шошилиб кетди...

Ҳозир расмга термуламан-у, аммамининг олийжаноб инсон бўлганлигини, бизни ўз фарзандлари, ўғил келинлари билан яқинлаштиришга интиланларини эслаймаман. Ҳар гапларида: "Мандан кейин борди-келди-ни узаманлар, бир-бирингиздан хабардор бўлиб, оқибатли, меҳрли бўлинглар", - деб тайинлайверардилар.

Мана, орадан йиллар ўтиб, худди ўша аммам кўрққан кунлар етиб келганга ўхшайди. Ойда-йилда бир кўришмаймиз,

хатто телефон қилишга вақт тополмаймиз. Орқавардан эшитиб қоламиз: "Ҳоким келин туширибди", "Адиба набирасига бешик тўйи қилибди", "Ҳошимжон 50 ёшга тўлганига "Осий" ресторанида юбилей бўлибди..." Эшитамиз, лекин, ўйлаб қоламан, наҳотки, борди-келди йўқловлар аммадан сўнг тугаб кетган бўлса? Наҳотки, аммам маҳкам боғлаб турган қон-қардошлик, тоға-жиёналик занжирлари узилган бўлса, наҳотки мустаҳкам чинордай ҳаммамизни бағрига сиғдирган ришталар узилган бўлса? Афсуслар ичимни кемиради. Дадамни бизга эслатиб турадиган, отам ҳақида сўзлаб берадиган ким қолди? Аммажон, нега кетиб қолдингиз?

Аммажон, сиз ҳаммиса биз билансиз, сиз қалбимизда ардоқларда яшайсиз. Рухингиз шод бўлсин! Аммажоним Қумрийой ая!

Муҳаббат ТУРОВОВА

ДУШАНБА 12

Хурматли телетомошбинлар!

Профилактика муносабати билан душанба, 12 май кун...

21.30 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" /рус/...

15.00 "Ешлар майдони". 16.00 "Давр". 16.10 "Кавингтон" Т/с...

19.50 "Саломат бўлинг" /рус/. 20.00 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/...

18.50 "Муסיкий тайм". 19.10 "Жди меня". 20.00 "Футбол шархи"...

TV-MARKAZ

07.00 Узбек наволари 08.00 «Хассига ухшаши йук» 133-серия...

17.50 Курсатувлар тартиби. 17.55 Мультфильм: "Алломиш". 3-қисм.

7.00 "Бодрое утро". 8.00 "Талкин". 8.25 "Малахов +". 9.30 "Версия"...

7.00 "Таранум". 7.40 "Мультипанорама". 8.00 "Ешлар майдони"...

СЕШАНБА 13

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". 7.00 "Иклим". 7.05 "Икки тақдир" Т/с...

17.10 "Мультипанорама". 17.30 "Болалар табассуми". 17.15 "Олтин мерос"...

21.00 "Жоаиба". 21.25 "Анонс". 21.30 "Пойтахт" ахборот дастури...

21.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида). 21.50 ЕВРОфутбол. 23.25 Музыкальная комедия...

8.25 "Малахов +". 9.25 "Модный приговор". 9.25 "Контрольная закупка"...

TV-MARKAZ

07.00 Узбек наволари 08.00 Серил «Хассига ухшаши йук» 134-серия...

17.50 Курсатувлар тартиби. 17.55 Мультфильм: "Алломиш". 4-қисм.

17.50 "Yoshlar-FM". 18.00 "Мулки мумтоз". 18.15 "Бобур хазинаси"...

7.00 "Бодрое утро". 8.00 "Хабарлар" (рус тилида). 8.25 "Малахов +". 9.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида)...

ЧОРШАНБА 14

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". 7.00 "Иклим". 7.05 "Икки тақдир" Т/с...

11.00 "Ахборот". 11.10 "ТВ шифокор". 11.15 "Аччиқ ёлгон" Т/с...

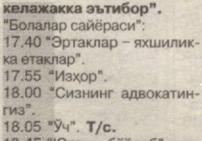
14.00 "Уфк лочини" Т/с. 14.30 "Муйкалам сехри". 15.00 "Ешлар майдони". 16.00 "Давр"...

6.55 "Ватаним менинг!" 7.00 "Таранум". 7.40 "Мультипанорама". 8.00 "Ешлар майдони"...

7.30 Салом, Тошкент! 8.30 "Эсмеральда". 9.40 "Тошкентда тифа". 9.45 "Репортаж"...

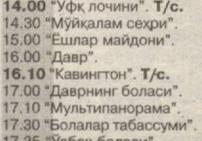
18.00 "Телетомошбинлар диктати!" Профилактика муносабати билан 13 май - сешанба кун...

18.00 "Келажакка эътибор". "Болалар сайёраси". 17.40 "Эртақлар - яхшиликка етаклар"...

7.00 "Бодрое утро". 8.00 "Хабарлар" (рус тилида). 8.25 "Малахов +". 9.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида)...

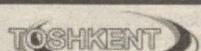

7.30 Салом, Тошкент! 8.30 "Эсмеральда". 9.40 "Тошкентда тифа". 9.45 "Репортаж"...

4.00 "Доброе утро, Россия!". 7.55 Ольга Сулулова в фильме "Контракт на любовь". 9.45 ВЕСТИ. 10.00 ВЕСТИ. 10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ...

14.00 "Доброе утро, Россия!". 7.55 Ольга Сулулова в фильме "Контракт на любовь". 9.45 ВЕСТИ. 10.00 ВЕСТИ. 10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ...

7.30 Салом, Тошкент! 8.30 "Эсмеральда". 9.40 "Тошкентда тифа". 9.45 "Репортаж"...

14.00 "Доброе утро, Россия!". 7.55 Ольга Сулулова в фильме "Контракт на любовь". 9.45 ВЕСТИ. 10.00 ВЕСТИ. 10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ...

14.00 "Доброе утро, Россия!". 7.55 Ольга Сулулова в фильме "Контракт на любовь". 9.45 ВЕСТИ. 10.00 ВЕСТИ. 10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ...

7.00 "Бодрое утро". 8.25 "Малахов +". 9.50 "Татьянин день". 11.20 Белбогли кураш. 11.50-12.20 Дзюдо. 18.00 "Тет-а-тет"...

TV-MARKAZ

07.00 Узбек наволари
08.00 Серилал «Жассига ухшаши йук» 135-серия
08.30 Узбек наволари
09.30 Серилал «Париждаги мухаббат» 7-серия
10.50 Мировые хиты
11.30 «Индиго» худ. фильм
13.20 Узбек наволари
14.30 «JannatMakol»
15.00 Серилал «Жассига ухшаши йук» 135-серия

15.30 Мультифильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «Топ-10»
18.05 Узбек наволари
18.30 Серилал «ЖАССИГА УХШАШИ ЙУК» 135-серия
19.00 Серилал «ПАРИЖДАГИ МУХАББАТ» 8-серия
20.20 Мировые хиты
21.00 Узбек наволари
21.30 Серилал «24 часа»
22.20 Киноколлекция: «АНАЛИЗИРУЙ ЭТО» худ. фильм
00.15 Миксер

4.00 «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Модный приговор»
10.25 «Контрольная закупка»
11.00 Новости
11.30 «Агент национальной безопасности». Многосерийный фильм
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости (с субтитрами)
14.20 «Цесаревич Алексей»
15.00 «Огонь любви»

15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 «Пусть говорят»
18.10 «След»
19.00 «Принцесса цирка»
20.00 Время
20.30 Премьера. «Разведчики. Война после войны»
21.30 Игорь Кио. Последние 24 часа
22.30 «Красный хоккей»
23.15 Ночные новости
23.35 «Доброй ночи»
0.30 Дольф Лундгрэн в фильме «Дерево Джошуа»
2.00 Время
2.30 Фильм «Дерево Джошуа». Продолжение
2.45 «Цесаревич Алексей»
3.25 «Детективы»

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.55 «Дети из пробирики»
8.50 «Опера. Хроники убойного отдела»
9.45 ВЕСТИ.
10.45 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.45 «Опера. Хроники убойного отдела»
11.40 Виктор Проскурин в экранизации повести Г. Садовникова «Большая перемена», 1973г.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.40 Екатерина Кабак, Мария Климова, Степан Старчиков, Галина Польских, Олег Морозов и Дмитрий

Мартынов в телесериале «Мачеха».
14.35 «Суд идет».
15.30 «Кулагин и партнеры»
16.00 ВЕСТИ.
16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА.
16.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.05 «Женщина без прошлого». Телесериал.
18.00 «Родные люди». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
19.40 «Спокойной ночи, малыши!»
19.55 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Сергей Астахов,

Владимир Гусев, Михаил Богдасаров и Валентина Теличкина в телесериале «Гаишники», 2008г.
21.55 СССР. ЗОЛОТАЯ ВАПАС. Николай Мерзликин, Жанна Болотова и Вячеслав Невинный в детективе «Суровые километры», 1969г.
23.35 Футбол. Кубок УЕФА. Финал. «Зенит» (Россия) — «Глазго Рейнджерс» (Шотландия). Прямая трансляция из Англии.
1.50 «ВЕСТИ»+.
2.10 «Дорожный патруль».
2.25 Комедийный телесериал «Война в доме-2» (США).
2.45 «Дети из пробирики».
3.30 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.

ПАЙШАНБА 15

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 «Икки тақдир».
Т/с.
7.45 «Дилхуш наволар».
8.00-8.30 «Ахборот».
8.30 «Олтин мерос».
8.35 «Уч». Т/с.
9.15 «Изхор».
9.20 «Юртим бўйлаб» дастури: «Сайс».
«Болалар сайёраси»:
9.40 «Цирк, цирк, цирк».
9.55 «Картошқалар ва аждархо». М/с.
10.10 2008 йил — Ёшлар йили. «Таълимга эътибор — келажакка эътибор».
10.30 «Замонавий ўзбек мусикаси». Қ.Комилов.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ шифокор».
11.15 «Аччиқ ёлгон».
Т/с.
11.50 «Ахборот». /инглиз/.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иклим».
13.05 «Сўнгги қироли»

14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олтин мерос».
14.25 «Олам ва одам» дастури: «Мовий уммон қаърида».
15.15 ТВ анонс.
15.20 «Оҳанрабо».
16.00 «Мозий сирлари».
16.20 «Рангин дунё».
16.40 «Имконият».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Шифокор қабулида».
«Болалар сайёраси»:
17.40 «Эртақлар — яхшиликка етаклар».
17.55 «Изхор».
18.00 ТВ анонс.
18.05 «Уч». Т/с.
18.40 «Юртим бўйлаб» дастури: «Афросиёб».
18.55 «Бир жиноят изидан».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.00 ТВ анонс.
20.05 «ТВ шифокор».
20.10 «Аччиқ ёлгон».
Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.30 «Бекат».
21.55 «Сўнгги қиролича». Т/с.
23.00 «Қўшигимсан, мухаббат». /SMS/.
23.10 «Икки тақдир».
Т/с.

6.55 «Ватаним менинг!»
7.00 «Тараннум».
7.40 «Мультипанорама».
7.55 «Суви асранг!»
8.00 «Ёшлар майдони».
9.00 «Алия». Т/с.
9.45 «Қадрдон қўшиқлар».
9.55 «UzEX хабарлари».
10.00 «Давр».
10.10 «Афсона ва ҳақиқат».
10.55 «О, ёшлигим!»
11.00 «Автоматруль».
11.20 «Йигитлар».
11.40 «SMS-музыка».
9.45 «Қадрдон қўшиқлар».
9.55 «UzEX хабарлари».
10.00 «Давр».
10.10 «Афсона ва ҳақиқат».
10.55 «О, ёшлигим!»
11.00 «Автоматруль».
11.20 «Йигитлар».
11.40 «SMS-музыка».
12.00 «Жумонг». Т/с.
12.40 «Чемпион».
13.00 «Давр».
13.10 «Акс». Ток-шоу.
13.50 «Зулфия издошлари».
14.00 «Уфқ лочини».
Т/с.
14.30 «Мўйқалам сеҳри».
15.00 «Ёшлар майдони».
16.00 «Давр».
16.10 «Кавингтон». Т/с.
17.00 «Давринг боласи».
17.10 «Мультипанорама».
17.30 «Болалар табассуми».
17.35 «Кувноқ оҳанглар».
17.40 «Yoshlar-FM».
17.50 «Нафосат олами».
18.00 «Мулки мумтоз».
18.15 «Бобур хазинаси».
18.20 «Уфқ лочини».
Т/с.
18.50 «UzEX хабарлари».
18.55 «Тошкент-2200».
19.00 «Давр».

19.30 «Алия». Т/с.
20.15 «Телетухфа».
20.20 «Умр баҳори».
20.40 «Ёшлар навоси».
21.00 «Юртим юраги».
21.10 «Жумонг». Т/с.
21.55 «Yoshlar» анкетаси.
22.00 «Давр».
22.30 «KINOMANIYA».
23.00 «Хаёт-мамонт».
Т/с.
23.45 «Таскин».

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.30 «Хабарлар» (узб)
9.50 «Татьянин день».
11.20 - 12.55 ЕВРОФУТБОЛ. КУБОК УЕФА. «ЗЕНИТ» (РОССИЯ) — «ГЛАЗГО РЕЙНДЖЕРС» (ШОТЛАНДИЯ) ***
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Халк ўйинлари».
18.30 «Хабарлар» (рус тилида)
18.50 «Муסיкий тайм».
19.10 «Шарк яккакурашлари».
19.30 «Тейм-Сет-Матч».
19.50 Спорттивная гимнастика. Гран-при.
20.30 «Бизнес-ревью».
20.40 Легкая атлетика. Гран-при в Японии.
21.30 «Хабарлар» (узб)
21.50 ЕВРОФутбол.
23.25 Формула - 1.

га ухшаши йук» 136-серия
15.30 Мультифильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 Узбек наволари
18.30 Серилал «ЖАССИГА УХШАШИ ЙУК» 137-серия
19.00 Серилал «ПАРИЖДАГИ МУХАББАТ» 9-серия
20.30 «Спец репортаж»
21.00 Узбек наволари
21.30 Серилал «24 часа»
22.20 «СЛОМАННЫЕ ЦВЕТЫ» худ. фильм
00.15 Миксер

21.25 «Человек и закон»
22.25 «Судите сами»
23.10 Ночные новости
23.30 «Доброй ночи»
0.25 Дрю Бэрримор, Энди Макдауэлл в фильме «Плохие девочки»
2.00 Время
2.30 Стив Мартин в комедии «Мертвые плоды не осып»

ЖУМА 16

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 «Икки тақдир». Т/с.
7.45 «Дилхуш наволар».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 «Олтин мерос».
8.45 «Уч». Т/с.
9.20 «Изхор».
9.25 «Юртим бўйлаб» дастури: «Табиат билан суҳбат».
«Болалар сайёраси»:
9.55 «Картошқалар ва аждархо». М/с.
10.10 2008 йил — Ёшлар йили. «Марварид».
10.30 ТВ анонс.
10.35 «Хонадон».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ шифокор».
11.15 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Гилам».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иклим».
13.05 «Сўнгги қиролича». Т/с.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олтин мерос».
14.25 «Минг бир ривоят».
14.30 «Оталар сўзи — ақлиниг кўзи» хазинасида.
15.30 Тошкент 2200. «Тарих ҳақиқиси».
15.55 Ю. Ражабий номиди маком ансамблининг концерти.
16.15 ТВ анонс.
16.20 «Эъзоз»
16.40 «Меҳр кўзда». Хатлар-

га шарҳ.
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Саломатлик дастури».
«Болалар сайёраси»:
17.40 «Эртақлар — яхшиликка етаклар».
18.00 «Сизнинг адвокатингиз».
18.05 «Уч». Т/с.
18.45 ТВ анонс.
18.50 «Минг бир ривоят».
18.55 «Худоят сари».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.10 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.35 «Янги наволар».
21.55 «Сўнгги қиролича». Т/с.
23.00 «Қўшигимсан, мухаббат». /SMS/.
23.10 «Икки тақдир». Т/с.

13.00 «Давр».
13.10 «Ёшлар симфонияси».
14.00 «Уфқ лочини». Т/с.
14.30 «Мўйқалам сеҳри».
15.00 «Ёшлар майдони».
16.00 «Давр».
16.10 «Кавингтон». Т/с.
17.00 «Давринг боласи».
17.10 «Мультипанорама».
17.30 «Болалар табассуми».
17.35 «Ўзбек боласи».
17.40 «Санъат усталари».
18.00 «Мулки мумтоз».
18.15 «Навоий хазинаси».
18.20 «Уфқ лочини». Т/с.
18.50 «UzEX хабарлари».
19.00 «Давр».
19.30 «Алия». Т/с.
20.15 «Телетухфа».
20.20 «Сеҳри қўллар».
20.50 «Ёшлар навоси».
21.00 «Ватан меҳри».
21.10 «Жумонг». Т/с.
21.55 «Yoshlar» анкетаси.
22.00 «Давр».
22.35 «SMS-музыка».
23.00 «Хаёт-мамонт». Т/с.

18.30 «Пойтахт»
18.50 «Эсмеральда». Телесериал.
19.25 «Муסיка SMS».
20.00 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/.
20.20 «Милагрос». Телесериал.
21.30 «Пойтахт»
21.45 «Ўйларим».
21.50 «Телекурьер-маркет».
22.10 Тошкент шаҳрининг 2200 йиллиги олдидан: «Менинг шаҳрим».
22.30 «Пойтахт»
22.45 «Кино SMS со звездами».
22.50-00.50 Кино: «Гордость и предубеждение».

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.30 «Хабарлар» (узб)
9.50 «Татьянин день».
11.20 Дзодо. Халқаро турнир.
11.50-12.50 Теннис.
17.55 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. «КУРУВЧИ» — «ШУРТАН».
19.50 «Жаҳон спорти олдлари».
20.00 «Муסיкий тайм».
20.30 «Бизнес-ревью».
20.40 «Стать ближе». Ток шоу.
21.30 «Хабарлар» (узб, тилида)
21.50 ЕВРОФУТБОЛ.
23.25 Семейное кино: «Кука», Художественный фильм.
01.00 «Тунингиз осуда бўлсин!»

07.00 Узбек наволари
08.00 Серилал «Жассига ухшаши йук» 137-серия
08.30 Узбек наволари
09.30 Серилал «Париждаги мухаббат» 9-серия
10.50 Мировые хиты
11.30 «Сломанные цветы» худ. фильм
13.25 Узбек наволари
14.25 «Топ-10»
15.00 Серилал «Жассига ухшаши йук» 137-серия
15.30 Мультифильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «Премьера» (узб)
18.00 Узбек наволари
18.30 Серилал «ЖАССИГА УХШАШИ ЙУК» 138-серия
19.00 Серилал «ПАРИЖДАГИ МУХАББАТ» 10-серия
20.30 «Тунлар муборак»
21.30 Серилал «24 часа»
22.20 «СВИДАНИЕ В СЛЕПУ» худ. фильм
00.10 Миксер

безопасности. Многосерийный фильм
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.25 «Понять. Простить»
14.00 Новости
14.20 «Побочный бизнес звезд»
15.00 «Огонь любви».
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 «Пусть говорят»
18.05 Поле чудес
19.00 «Принцесса цирка».
20.00 Время
20.25 Николай Караченцов. 40 лет на сцене
22.20 Футбол. Чемпионат России. «Динамо» - «Терек». XI тур
0.20 Джулианна Мур, Хью Грант в комедии «Девять месяцев»
2.00 Время
2.25 Остроумный фильм «Лучший способ умереть»
4.00 Рождение легенды. «Покровские ворота»

UZBEKISTON

7.00 «Тараннум».
7.40 «Мультипанорама».
7.55 «Суви асранг!»
8.00 «Ёшлар майдони».
9.00 «Алия». Т/с.
9.45 «Қадрдон қўшиқлар».
9.55 «UzEX хабарлари».
10.00 «Давр».
10.10 «Афсона ва ҳақиқат».
10.55 «Ок қабулар».
11.00 «Автоматруль».
11.20 «Келажак ағалари».
11.35 «Темурхон наслига».
11.40 «SMS-музыка».
12.00 «Жумонг». Т/с.
12.40 «Соғлиқ-бойлиқ».

TOSHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Эсмеральда».
8.55 «Телекурьер-маркет».
9.20 «Юртим жамоли».
9.30 «Пойтахт»
9.40 «Тошкентда латифа».
9.45 «Интервью».
10.00 «Муסיка SMS».
10.25 «Биласизми?»
10.30 «Пойтахт»
10.40 «Милагрос».
11.10 «Иқтисод-ревью»
11.30 - 13.10 Кино: «Всё могут короли».
18.05 «Телекурьер-маркет».
18.25 «Биласизми?»

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.30 «Хабарлар» (узб)
9.50 «Татьянин день».
11.20 Дзодо. Халқаро турнир.
11.50-12.50 Теннис.
17.55 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. «КУРУВЧИ» — «ШУРТАН».
19.50 «Жаҳон спорти олдлари».
20.00 «Муסיкий тайм».
20.30 «Бизнес-ревью».
20.40 «Стать ближе». Ток шоу.
21.30 «Хабарлар» (узб, тилида)
21.50 ЕВРОФУТБОЛ.
23.25 Семейное кино: «Кука», Художественный фильм.
01.00 «Тунингиз осуда бўлсин!»

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар» (рус)
8.25 «Малахов +»
9.30 «Хабарлар» (узб)
9.50 «Татьянин день».
11.20 Дзодо. Халқаро турнир.
11.50-12.50 Теннис.
17.55 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. «КУРУВЧИ» — «ШУРТАН».
19.50 «Жаҳон спорти олдлари».
20.00 «Муסיкий тайм».
20.30 «Бизнес-ревью».
20.40 «Стать ближе». Ток шоу.
21.30 «Хабарлар» (узб, тилида)
21.50 ЕВРОФУТБОЛ.
23.25 Семейное кино: «Кука», Художественный фильм.
01.00 «Тунингиз осуда бўлсин!»

TV-MARKAZ

4.00 «Доброе утро, Россия!»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Модный приговор»
10.25 «Контрольная закупка»
11.00 Новости
11.25 «Агент национальной безопасности»

PTP

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.55 «Муусулмане».
8.05 «Мой серебряный шар. Роже Вадим». Ведущий - Виталий Вульф.
9.05 «Опера. Хроники убойного отдела».
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
10.45 «Опера. Хроники убойного отдела».
10.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 «Пусть говорят»
18.05 Поле чудес
19.00 «Принцесса цирка».
20.00 Время
20.25 Николай Караченцов. 40 лет на сцене
22.20 Футбол. Чемпионат России. «Динамо» - «Терек». XI тур
0.20 Джулианна Мур, Хью Грант в комедии «Девять месяцев»
2.00 Время
2.25 Остроумный фильм «Лучший способ умереть»
4.00 Рождение легенды. «Покровские ворота»

PTP

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.55 «Муусулмане».
8.05 «Мой серебряный шар. Роже Вадим». Ведущий - Виталий Вульф.
9.05 «Опера. Хроники убойного отдела».
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
10.45 «Опера. Хроники убойного отдела».
10.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 «Пусть говорят»
18.05 Поле чудес
19.00 «Принцесса цирка».
20.00 Время
20.25 Николай Караченцов. 40 лет на сцене
22.20 Футбол. Чемпионат России. «Динамо» - «Терек». XI тур
0.20 Джулианна Мур, Хью Грант в комедии «Девять месяцев»
2.00 Время
2.25 Остроумный фильм «Лучший способ умереть»
4.00 Рождение легенды. «Покровские ворота»

ШАНБА 17

ЎЗБЕКИСТОН

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Иқлим".
7.05 "Тангалик болалар". Б/ф. 1-қисм.
7.40 ТВ анонс.
7.45 "Дилхуш наволар".
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
8.40 "Болалар дунёси".
9.00 "Шўрданак". Ҳажвий курсатув.
9.30 "Шифокор қабулида".
9.55 "Минг бир ривоят".
10.00 "Зиё" студияси: "Эътиқод мустақамлиги йўлида".
10.20 1. "Рангинкамон". 2. "Дидар".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!".
13.00 "Иқлим".
13.05 "Сўнгги қиролича". Т/с.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олтин мерос".
14.25 "Куларим йўлинда". Б/ф.
15.50 "Меҳр кўзда".
"Болалар сайёраси":
16.30 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобақа.
2. "Эртлақлар - яхшилик етаклар".
17.30 "Минг бир маслаҳат".
17.50 ТВ анонс.
17.55 "Қорақалпоқ наволари".
18.10 "Саломатлик сирлари".
18.30 "Интеллектуал ринг".
19.15 "Оҳанлар оғушида".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.

19.30 "Ахборот". /рус/.
20.00 ТВ анонс.
20.10 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.40 "Кўнгли қўшиқ истади".
22.00 "КиноТеатр".
22.25 "Қўшигимсан, муҳаббат". /SMS/.
22.40 Хинд киноси: "Дўстлик". Б/ф. 1-қисм.

7.00 "Тараннум".
7.40 "Мультипанорама".
7.55 "Қувноқ оҳанглар".
8.00 "Учрашув". В/ф.
9.00 "Алия". Т/с.
9.45 "Қадрдон қўшиқлар".
9.55 "UzEX хабарлари".
10.00 "Давр".
10.10 "Афсона ва ҳақиқат".
10.55 "О, ёшлигим!".
11.00 "Келахкака интилиб".
11.30 "Yoshlar-FM".
11.40 "SMS-муסיқа".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Умр баҳори".
13.00 "Давр".
13.10 "Эверест".
13.50 "Ёшлик баёзи".
14.00 "Уфқ лочини". Т/с.
14.30 "Сув". Х/ф.
15.40 "Чемпион".
16.00 "Давр".
16.10 "Кавингтон". Т/с.
17.00 "Келахкака овози".
17.10 "Хазина". М/ф.
18.20 "Камолот".
18.30 "Каталог".
18.40 "Мулки мумтоз".
18.50 "UzEX хабарлари".

18.55 "Тошкент-2200".
19.00 "Давр".
19.30 "Алия". Т/с.
20.15 "Айланай".
20.40 "Ёшлар навоси".
21.00 "Оқ кабутар".
21.10 "Жумонг". Т/с.
21.55 "Yoshlar" анкетаси.
22.00 "Давр".
22.30 "Муъжиза соғинчи".
Б/ф.
00.00 "Таскин".

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!".
8.30 "Эсмеральда". Телесериал.
8.55 "Телекурьер-маркет".
9.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
9.40 "Аёл қалби".
10.00 "Муסיқа SMS".
10.25 "Биласизми?".
10.30 "Пойтахт".
10.40 "Милагрос". Телесериал.
11.10 "Репортаж" /рус/.
11.20 Мультифильм. "Золушка".
12.35 "Афиша". /рус/.
12.45 Кино. "Гордость и предубеждение".
14.50 "Открытая дверь".
16.10 Кино. "Бехкемдан қолишма".
17.55 "Афиша".
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
20.00 "Пойтахт".
20.20 2008 йил-Ёшлар йили: "Тошкент ва тошкентликлар". Бе-восита мулоқот.
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "Тошкентда латифа".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.25 "Мысли вслух".
22.45 Кино SMS со звездами".
22.50-00.55 Кино: "Сокровища наций" /Премьера/.

SPORT

8.00 "Хабарлар" (узб. тилида)
8.20 "Бодрое утро".
9.20 "Смак".
10.00 "Хабарлар" (рус тилида)
10.20 Серил "Татьянин день".
11.50 "Поле чудес".
12.40 Академическая гребля. Кубок мира.
13.10 "Соғлом оила".
13.40 Дзюдо. Халқаро турнир.
14.10 -14.30 "Рақибингиз гроссмейстер".
18.00 Мультифильм.
18.10 "Муסיкий тайм".
18.30 "Хабарлар" (рус тилида)
18.50 "Фоторевю".
19.10 ФУТБОЛ. ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. "ҚИЗИЛКУМ" - "ПАХТАКОР".
20.00 "Спортколлекция".
20.20 "Антракт".
20.30 "Бизнес-ревю".
20.40 "SMS RING".
21.30 "Хабарлар" (узб. тилида)
21.50 "Дув-Дув гап".
22.45 ЕВРОФУТБОЛ. АНГЛИЯ КУБОГИ. ФИНАЛ. "ПОРТСМУТ" - "КАРДИФ СИТИ".

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.30 Мировые хиты
9.30 «Свидание вслепую» худ. фильм
11.20 Ўзбек наволари
12.00 Baby hits
12.30 Мультифильм
13.30 Мировые хиты
14.30 Ўзбек наволари
16.30 Семейное кино: «МОЙ ДОМАШНИЙ ДИНОЗАВР» худ.фильм

18.40 Ўзбек наволари
19.00 Prime time (узб)
19.20 Ўзбек наволари
20.30 Мировые хиты
21.00 Ўзбек наволари
21.30 «Премьера» (узб)
22.00 Блокбастеры по выходным: «ВЫКУП» худ. фильм
23.50 - 01.30 Другая музыка

5.00 Новости
5.10 Приключенческий фильм «В квадрате 45»
6.15 Ударная сила. «Стальной десант»
7.20 «Играй, гармонь любимая!»
8.00 «Слова пастыря»
8.15 «Здоровье»
9.00 Новости
9.20 «Смак»
9.55 «Контракт со звездой»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 «Надежда Румянцева - одна из девчат»
12.05 Надежда Румянцева, Виталий Соломин в комедии «Крепкий орешек»
13.25 Х/ф «Жемчужина Нила»
15.30 «Новые песни о главном». Лучшее
17.00 «Времена»
18.00 Премьера. «Звезды вне закона»
18.55 «В мире людей»
20.00 «Ринг»
20.20 Премьера. «Король ринга»
21.35 Премьера. «Прожекторприскилтон»
22.05 Жан-Клод Ван Дамм в остросюжетном фильме «Некуда бежать»
23.45 Х/ф «Пылающая звезда»
1.20 Х/ф «Калоне»
2.55 Анна Герм, Андрей Панин, Евгений Стычкин в фильме «День полнолуния»

PTU

5.00 «Доброе утро, Россия!».
6.30 «Студия Здоровье».
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
7.20 «Военная программа» Александра Сладкова.
7.45 «Утренняя почта».
8.25 «Субботник».
9.05 «Вокруг света».
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10.20 «Национальный интерес». Ток-шоу Дмитрия Киселева.
11.20 ПЛАНЕТА ПРАВОСЛАВИЯ. ПРЕМЬЕРА. «Православная Африка».
12.15 «Сенат».
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.30 РОДНОЕ КИНО. Олег Жаков, Николай Мерзликин и Лев Прыгунов в детективе «Без права на ошибку». 1974г.
15.10 «Летающие тарелки Третьего рейха».
16.05 «50 блондинок. Интеллектуальная шоу».
17.05 «Субботний вечер».
19.00 ВЕСТИ.
19.20 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Ольга Будина, Татьяна Абрамова, Константин Юшкевич, Дмитрий Шербина, Ирина Линдт, Екатерина Никитина и Артем Артемьев в фильме по одноименному роману Натальи Нестеровой «Уравнение со всеми известными». 20
23.05 Мартин Лоуренс в комедии «Черный рыцарь» (США). 2001г.
1.00 Томми Ли Джонс и Доналд Сазерленд в фильме Клинта Иствуда «Космические ковбои».
3.25 НОЧНОЙ СЕАНС. Триллер «Джиперс Криперс».

ЯКШАНБА 18

ЎЗБЕКИСТОН

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 "Иқлим".
7.05 "Тангалик болалар". Б/ф. 2-қисм.
7.40 ТВ анонс.
7.45 "Дилхуш наволар".
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
8.40 "Бизнинг клубхона".
8.50 "Яшил водий сари". М/ф.
9.50 "Саломатлик сирлари".
10.10 "Хандалак". Ҳажвий курсатув.
10.35 "Ойдин ҳаёти". Ток-шоу.
11.20 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!".
13.00 "Иқлим".
13.05 "Кинотакдим".
13.30 "Бурч ва муҳаббат". Б/ф.
15.30 ТВ анонс.
15.35 "Оҳанрабо".
16.15 "Азизим".
"Болалар сайёраси":
16.45 "Дамбо". М/ф.
17.50 ТВ анонс.
17.55 "Юртим бўйлаб" дастури: "Она замин неъматлари".
18.05 "Оталар сўзи - ақлининг кўзи".
19.05 "Ёшлик таронаси". Шуҳрат Йўлдошев.
19.25, 20.00, 20.55 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Тахлилнома". /рус/.

20.05 ТВ анонс.
20.10 "Аччиқ ёлгон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Тахлилнома".
21.40 "Қўхна оҳанглар".
21.55 "Заковат".
22.45 "Қўшигимсан, муҳаббат". /SMS/.
22.55 Хинд киноси: "Дўстлик". Б/ф. 2-қисм.

7.00 "Ҳаёт учун ҳавфли". Б/ф.
8.30 "Тошкент таронаси".
8.40 "Якшанба намушаси".
9.00 "Алия". Т/с.
9.45 "Мулки мумтоз".
9.55 "UzEX хабарлари".
10.00 "Ватанпарвар".
10.50 "Келахкака овози".
11.00 "Акс". Ток-шоу.
11.40 "SMS-муסיқа".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Journal".
13.00 "Сехрланган". Б/ф.
14.45 "Болалар давраси".
15.15 "Зооолимпиада".
16.10 "Чемпион".
16.30 "Денгиз ҳукмдори". Т/с.
18.40 "Ёшлар навоси".
18.55 "Тошкент-2200".
19.00 "Давр". Хафта якуни.
19.30 "Тараннум".
20.20 "Тунги парвоз".
20.50 "Аёлга тазвим".
20.55 "Телетухфа".
21.00 "Ёшлар парвози". Ўзбекистонда хизмат қўсатган артист Равшан Комилов.
21.30 "KINOMANIYA".
22.00 "Уй моҳароси". Б/ф.

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!".
8.30 "Эсмеральда". Телесериал.
8.55 "Телекурьер-маркет".
9.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
10.25 "Биласизми?".
10.30 "Пойтахт".
10.45 Фильм-детям: "Мой домашний динозавр". /Премьера/.
12.40 "Мысли вслух".
12.45 "Телекурьер-маркет".
13.05 Хинд киноси: "Бахтли бўлиш осон эмас" 1-2 қислар.
15.25 "Анонс".
15.30 "Саргузаштлар ороли".
15.55 "Телекурьер-маркет".
16.15 "Мулоҳаза учун маззу".
16.45 "Ҳозирба".
17.10 Кино. "Ишдаги ишқ" 1-2 қислар.
19.45 "Тошкентда латифа".
19.50 "Телекурьер-маркет".
20.10 "Асрлар садоси: Родник традиций". Фестиваль традиционной культуры.
Узбекистана.
20.55 "Мысли вслух".
21.00-23.15 Кино SMS со звездами: "Игры разума".
"Пролетая над гнездом кукушки".
"Слипстрим".

SPORT

8.00 "Хабарлар" (узб. тилида)
8.20 "Бодрое утро".
9.20 "Қувноқ стартлар".
10.00 "Хабарлар" (рус тилида)
10.25 "Фазенда".
11.00 "Аптека слушает".
11.45 Серил "Татьянин день".

TOSHKENT

12.30 Международный фестиваль цирка в Масси.
13.30-14.30 "ПроФРИНГ".
18.00 Мультифильм.
18.30 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
19.00 "Тайм - аут".
19.25 "Бизнес-ревю".
19.35 "Муסיкий тайм".
20.00 "Баркамол авлод-2008" спорт ўйинларининг очилишига бағишланган бадий-спорт байрами.
21.30 "Талкин". Информационно-таҳлилий курсатув.
22.00 "Баркамол авлод-2008" спорт ўйинларида.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.30 Мировые хиты
09.00 Prime time (узб)
09.30 «Выкуп» худ. фильм
11.20 Ўзбек наволари
12.00 «Baby Terra Landiya»
12.30 Мультифильм
12.30 Серил «Жассига ухшаши йук» 134-138 сериялар
16.40 Ўзбек наволари
17.30 «Спец репортаж»
18.00 Мировые хиты
19.00 Prime time (рус)
19.20 Ўзбек наволари
20.30 «Кинокурьер»
21.00 Ўзбек наволари
21.30 «Премьера» (рус)
22.00 Блокбастеры по выходным: «10.000 ЛЕТ ДО Н. Э.» худ.фильм
00.00 Миксер

5.00 Новости
5.10 «Гении и злодеи»
5.35 Приключенческий фильм «Поезд вне расписания»
7.05 «Побочный бизнес звезд»
7.45 «Армейский магазин»
8.15 «Умницы и умники»
9.00 Новости
9.20 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым
9.40 «Пока все дома»
10.25 «Фазенда»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Премьера. «Загадка 9/11»
12.50 Маргарита Терехова, Юрий Назаров в фильме «Давай поженимся»
14.20 Воскресный «Ералаш»
14.45 «КВН». Премьер-лига
16.10 «Сами мы не местные... Истории успеха»
17.10 Сергей Безруков, Валерий Золотухин, Нина Русланова, Татьяна Догилева в народном детективе «Участок»
20.00 Воскресное «Время». Информационно-аналитическая программа
20.50 Премьера. Марианна Вертинская в фильме «Союз без секса»
23.00 Сандра Баллок, Бен Эффлек в романтической комедии «Силы природы»
0.50 Рок Хадсон в фильме «Прощай, оружие!»

PTU

4.55 Светлана Харитонова в комедии «Неподходящие». 1959г.
6.30 «Сельский час».
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
7.20 «Диалог о животных».
7.55 «Вся Россия».
8.10 «Смехопанорама Евгения Петросяна».
9.05 «Сам себе режиссер».
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
10.50 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
11.20 «Сто к одному». Телеигра.
12.15 «Парламентский час».
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
13.30 «Фитиль №178». Сатирический тележурнал.
14.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.55 «Честный детектив».
15.25 ПРЕМЬЕРА. «Смеяться разрешается». Юмористическая программа.
17.40 ПРЕМЬЕРА. «Танцы со Звездами».
19.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
20.05 «Специальный корреспондент».
20.35 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Валерий Николаев, Светлана Тимофеева-Летуновская и Дмитрий Ульянов в фильме «Эгоист». 2007г.
22.25 «Сто причин для смеха». Семен Альтов.
23.00 МИРОВОЕ КИНО. Анджелина Джели, Итан Хоук, Кифер Сазерленд и Оливье Мартинес в триллере «Забирая жизни». 2004г.
1.00 Сьюзан Уорд в остросюжетном фильме «Своя тусовка» (США). 2000г.
3.05 «Комната смеха».

Illustration of a market scene with a man and a woman, and a restaurant advertisement for 'RESTORAN KAFE' and 'ПИВО KAFE'.

Билмайман, менга қаердан пул топсангиз топасиз. Мен эртага Сурайёга ҳайитлик жўнатганимда қудаларим олдидан мулазам бўлиб қолишни хохламайман, қарз кўтарасизми, ўғирлик қиласизми бу мени қизиқтирмайди, -деди Манзура эрининг олдига чойнакни дўқ этганча қўяркан.

- Хотин тушунсанг-чи, 5 ой олдин қизимизни чиқараётганимизда кўтарган қарзим ҳалиям елкамни тоғдек эзиб турибди. Намунча қудаларим олдидан паст кетмайман, деб чиранасан. Ахир қизининг тўйини ҳаммадан зўр қилдинг. Ке, шу ҳайитни бор-борича бошқалардек қилиб қўяқолайлик, -деди Комил ака, эрталабдан хотинининг дийдиёсини нечанчи маротабадир эшитаятганидан хуноби ошиб.

- Мени бошқаларнинг қандай ўтказаятгани қизиқтирмайди. Сиз топмасангиз ўзим топаман.

- Қизим, менга мактабни кўрсатиб юбор, -деди у туйқусдан миясига келган фикрдан ўзи ҳам яйраб.

- Юринг холажон.

Қизча бир-икки кўчани оралаб ўтган, кўп қаватли биноларнинг олдида чикди. Машиналар турадиган гаражларнинг орқасига ўтган аёл ён-верига аланглади. Кейин чўнтагиндан уйда анчадан бери ётган оддий, арзон зиракчаларни чиқарди. Ва қизчага яқинлашди:

- Раҳмат қизим, жуда яхши қиз экансан, вой қара зирагинг очилиб қолибди, ке тўғирлаб қўяман, -дея чаққонлик билан зиракчаларни алмаштириб қўйди. Худди меҳрибон она қизини ўпиб хайрлашгандек, пешонасидан ўпиб кўздан гоийб бўлди.

Манзура иш бунчалик тез, осон кўчади, деб ўйламаганди. "Ҳамирдан қил суғургандек экан-ку", дея ўзига-ўзи пичирлади, анча юриб ўзини босиб олган. "Энди

лар", аёл тобора узоқлашганча кўрқа-писа орқасига қаради, ўрнидан ғимирлаб турганча, уст-бошини тўғрилайётган қизчани кўриб кўнгли жойига тушди.

Манзура юрагини ҳовучлаганча бекатга етиб олдию дуч келган автобусга ўтириб жўнаворди. Уйига келганда кун пешиндан оғган эди. Зиракларни томоша қилди. Иккала зирак ҳам жимитдек бўлса ҳам заргарники эмас, қадимги оғиргина зираклардан эди. У қилган ишдан сал хижилансада энди ортага қайтишининг иложи йўқлигини англаган кўйи: "Мен жудаям катта, ёмон иш қилганим йўқ, одамлар одам ўлдириб, уйга бостириб кириб миллион-миллион пулларни ўмариб, еб ётишибдию, уларнинг олдидан меники денгиздан томчи", дея ўзини овутиди.

Турмуш сабоқлари

Қизиникига қўшилиб борган қўшилари билан қайтар чоғида аёлларнинг бири олиб-бири қўйиб дастурхондаги ноз-неъматларни мақташганини, келин ёлдан қизи турли хил қийимда, салом солганини мақташганида Манзура бир яйради, бир яйради...

Ҳайитнинг учинчи кунни тонг сахарда бўлган телефон Манзуранинг уйғотиб юборди.

- Ойижон, ойи, -деди қизи алланечук инграган овозда, -мазам бўлмаяпти.

- Вой нега, қайнонанг, кўвё қаерда?

- Улар эрталаб касал қариндошларини кўргани кетишувди. Уйда ҳеч ким йўқ, қорним, белим бураб оғрияпти, нима қилсам экан-а?

- Мен ҳозир етиб бораман, сен тез ёрдамга кўнғирок қил, дея шовиб қийинишига тушди. "Нима бўлдиқин-а, кеча кўп эгилиб ёки кўп иш қилиб ҳомиласига зарар етдимикин", деган ўйлар билан қизиникига қандай етиб келганини ҳам билмай қолди.

Қизининг уйи олдидан турган "тез ёрдам"ни кўриб энгил тин олди-ю, қадамини тезлатди. Бу пайтда дўхтир қизига оғриқ қолдирадиган қол қилиб кетишга тараддулланаётганиди.

- Ҳозир оғриқ қолдирадиган укол қилдик, иложи бўлса зудлик билан шифохонага ётқизинлар, -деди, шифокор.

Диванда кўзларини юмиб ётган қизининг оппоқ оқариб кетганини кўрган Манзура оёқ томонига ўтирди.

- Ойижон, мен яхшиман, кўрқиб кетдингизми, оғриқ анча босилди, лекин...

- Нима лекин, нима безовта қилаяпти.

- Ойижон, менга олиб берган 300 минглик катта балдоқнинг бир пойи йўқолди.

- Йўқолди, нега йўқолади.

- Ҳайитнинг биринчи кунни йўқолганди, ҳалигача топилмади.

- Бирон жойга ечиб қўядингми?

- Йўқ тақиб юргандим, қўйлақларимни алмаштираётганимда тушиб қолганми?

- Ҳамма кийимингни кўрдингми?

- Ҳаммасини кўрдим, -деди Сурайё кўзлари ёшланиб.

- Битта-яримта олгандир, инсофи бўлса қайтарар.

- Қайда қайтаради ойижон, ҳозир одамларда инсоф борми, тилла бўладию қайтарадимми?

Қизининг қайнонаси билан қўёви қайтган Манзура уйига кетди. Кеча томон телефонда яна қизининг аҳоли оғирлашгани ва энг ёмони бола ўлик туғилганини эшитган Манзура беҳуш йиқилди...

Барно СУЛТОНОВА

ТИЛЛА БАЛДОҚ

- Э, билганингни қил, чойним захар қилдинг эрталабдан, олашақшаққа ўхшаб, -дея Комил ака иддао билан ўрнидан туриб кетди. Эрининг бу нозилигидан Манзуранинг баттар фиғони фалакка чиқди. "Кимдан қарз олсам экан", ўйлай бошлади у. - "Ким ҳам ҳозирги замонда бировга қарз берарди. Қолаверса, тўйдан кўпчиликдан қарз олганди. Сотай деса қўлга илинадиган нарсанинг ўзи йўқ. Тиллаларининг барини қизининг сепини тўғирлайман, деб сотиб бўлди, ҳатто қизининг ёшлигида таққан, неварам тақди, деб асраб қўйган кичкина зиракниям пуллади. Манзура шуларни хаёл қиларкан, онги шури ёруғлашгандай бўлди. Кўз ўнгига ногаҳон мактабдан қайтаётган қизчаларнинг тилла зиракчалари келганди-да.

У ҳозир қизининг ҳайитини ҳеч кимдан кам ўтказмаслик учун, қолаверса азалдан мақтанишни яхши кўрадиган аёл қандай бўлмасин қудалари олдидан тили қисқиб бўлиб қолмаслигини ўйларди. Миясига келган бу мудҳиш фикрдан ҳам суйинарди, ҳам иккиланарди. Охири "мен одам ўлдираёпманми, зигирдек зиракларни йўқолса дунё остин-устун бўлармиди", дея ўзига таскин берганча режасини амалга оширишга кўчага отланди. Албатта у бу ишни ўзининг ҳовлиси эмас, олис, нотаниш жойда амалга ошириш учун пой-пиёда маҳалларни оралаб кетаверди. Айни шу дамларда бошланғич синф ўқувчилари мактабдан қайтаётганиди. Шу топ папкаси ўздан катта миттигина қиз унга салом бериб ўтиб кетди. У қизчининг саломига алик оларкан, қулоқларига кичкинагина қизил кўзли зиракка нигоҳларини қадади. Юраги тез уриб кетди. Шартта тўхтаб:

бу ердан тезроқ кетиши керак".

У тўғри келган транспортга чиқиб 5-6 бекатдан кейин тушиб қолди. Йўл четиға ўтганча ўтган-кетган қизчаларни пойлай бошлади. Бахтига яна бир 9-10 ёшлардаги тилла зирак таққан қизча ёлғиз ўзи кўп қаватли уйлар оралаб юрди.

Манзура тез-тез одимлаб қизчага етиб олди.

- Қизим шу ўртада боғча борми, -деди у бу сафар анча дадилланиб, чунки унинг тажрибаси анча ошиб қолганди-да.

- Бор, фақат анув йўлдан ўтиш керак.

- Юр, менга кўрсатиб қўй.

- Йўғ-е, ойим кеч қолсам хавотир оладилар.

"Оббо, бу анчагина пишиқ чиқиб қолди-ку", - дея ўйлади Манзура кейин, мулоийм оҳангда меҳрибонлик билан

- Юрақол, шундоқ кўрсатасан, кейин мен сени ўтказиб қўяман.

- Қизча бу "меҳрибон" холага йўқ деблмди. Йўлдан ўтган аёл яна хилват жой қидирди. Қизчани тўхтатиб:

- Вой зирагинг очилиб қолибди, ке тўғрилаб қўяман, -деди.

Аёл қизчанинг қулогидан чаққонлик билан иккинчи пой зиракни ечиб олаётганда қизча қўлини қулогига олиб бордию: - "Ай-а, нима қилаяпсиз, беринг зиракларимни", деганча аёлнинг қўлиға ёпишди. Манзура бу ҳолдан довдираб қизчани итариб юборди. Қизча лой аралаш балчиқли ариқчаға йиқилиб тушди. Манзура орқасига ўғриларкан, қизчанинг йиқилиб ётганини кўриб янада қадамларини тезлатди. "Э, худо ўлиб қолмадимикин", "Мана одамлар бировни билмасдан қандай ўлдириб қўяди-

Эртасига Манзура тиллаларни тиллафуруш дўғонасига яхшигина пулга пуллади. Ўзи ўйлаганидек, кўнгли тўладиган қилиб тоғораға кетадиган сарф-ҳаражатни ҳисоб-қисоб қилди. Эрига эса худди бориға қанот қилган одамдай индамай қўяқолди.

Ҳайитдан бир кун олдин қизига тоғораю, сарполарини жўнатаркан, ўзича: "Бу бошқа гап, етар-етмас номиға қилиб, мулазам бўлгандан кўра ошириб-тошириб жўнатиб тилинг узун бўлгани яхши", деди.

Битта-яримта олгандир, инсофи бўлса қайтарар.

Қайда қайтаради ойижон, ҳозир одамларда инсоф борми, тилла бўладию қайтарадимми?

Қизининг қайнонаси билан қўёви қайтган Манзура уйига кетди. Кеча томон телефонда яна қизининг аҳоли оғирлашгани ва энг ёмони бола ўлик туғилганини эшитган Манзура беҳуш йиқилди...

Аёл икки ўғли билан бева қолди. Меҳнатқаш, ҳалол-покиза аёл икки ўғилни ўстириб, вояға етказди. Тирноқлаб йиғиб, каттасини уйлантирди. Сўнг иккинчисини уйли-жойли қилиш тараддудига тушди.

- Эртага боқилаётган буқачани бозорға чиқариб сотгинда, пулидан бир қоп гуруч олиб кел, - деди кечкурун аёл катта ўғлиға. - Пулининг қолганини бузамай келтир, тўйининг харажатларига ишлатамиз.

Катта ўғил ўн беш чақирим узоқликдаги бозорға ярим тунда буқачани етаклаб, пиёда йўлга тушди. Барвақт етиб келиб, тонг отмаси буқачани уч юз етмиш беш минг сўмға пуллади. Пулни елим халтаға жойлаб, тўғри гуруч бозорига равона бўлди. Бир қоп гуручға елим халтадаги буқачанинг пулидан санаб олиб берди. Елим халтани гуруч қоли

ҚАРҒИШ

ёниға қўйиб, нос чекди-да, улов қидириб, атрофға аланглади. "Дамас" келиб тўхтади. Қишлоқдоши экан.

- Қопингизни бир амаллаб жойлаштиринг-да, тез ўтиринг, жўнайимиз, -деди хайдовчи.

Ўғли уйға қайтиб, гуручни ичкариға кирийтиб жойлаштиригач, онаси сўради:

- Буқачани яхши пулладингми, ишқилиб?

Бу гапдан ўғли бир қалқиб тушди. Лаблари гезариб, тили қалимаға келмай қолди. Ютина-ютина базўр сўзланди:

- Мени худо урибди, пул солинган халтани гуручфурушнинг ёнида қолдириб келибман. Ўғилнинг жавобидан онаям

бўлди. Аёл учинчи кунни кечға яқин бемажол ўрнидан туриб, мункий-мункий уйига жўнади. Уч кундан бери уни ахтаравериб адоий тамом бўлган уйидагиларға ҳеч нарса айтмади.

Шу кунлари гуручфурушнинг ўғли энгил машина сотиб олмоқчи бўлиб юрганди. Елим халтадаги тўйға аталган пул машинаға сарфланиб кетди. Бева аёл учун бу жуда катта пул эди. Сотай деса, бошқа мол йўқ, қарз олай деса, унча-мунча одам бундай бечоралоқ кишиларға ҳадеганда қарз беравермайди.

Аёлға ҳамсояси фолчиға боришини маслаҳат бериб қолди. Аёл фолчиға борди. Фолбин айтган гаплар — пул буқачанинг пули эканлиги, халтадалинг, йўқолган вақти, олувчининг афт-ангори ва бошқа ҳолатлар ҳақиқатға жуда яқин эди. Аёл уйига келиши билан изма-из

ҚИССАДАН ҚИССА

ҳамсоя хотин ҳам етиб келди.

- Фолдаям шу гуручфуруш чиқди, - деди аёл ҳоргин қиёфада.

- Ҳали эшитмагандирсиз, -деди ҳамсоя хотин, - гуручфурушнинг хотини ўлибди. Бугун жанозаға айтибди.

Ростдан ҳам гуручфурушнинг бетобланиб юрган хотини бандоликни бажо келтирганди. Орадан уч кун ўтиб, қизи каттик бетобланиб етиб қолди. Ҳафта ўтмаси ўғли шу кунларда сотиб олган машинаси билан автохалокатға учради. Машинаси мажжалланди. Ўзи бошидан каттик жароҳат олди. Яна орадан сал ўтмай гуручфурушнинг ўзи ҳам тўшаққа миҳланди. Узун-қиска, шивир-шивир гаплар кун сайин бола-лай бошлади:

(Давоми 13-бетда)

Ахмад қаёққадир бориб келиб, ховлидаёқ онасига учраб, қарорини айтди:

- Болалар учрадим. Келишдик. Уч-тўрт кун ичида жўнаймиз.
- Ҳеч шу ишингга кўнгил чопмаептида! - хушламади Анорхон.
- Нима қилай? - Норози тус олди Ахмад. - Иккита болалик бўлдим. Укам уйланди. Эрингизнинг қош-қовоғига қараб ўтиравераминми? Бемалол яшаш учун ўзим бўлиши керак-ку!
- "Дада", дейиш сенга шунчалик қийинми? - малол келди Анорхонга.
- Ўз дадам ҳаёт-ку! - четга қаради Ахмад.
- Ҳаёт бўлмай ҳам кетсин! - Нафрати кўзиди Анорхоннинг. - Бу дадам сени тўрт ёшдан катта қилди. Уйлантирди. Иккита болалик бўлиб, ҳалигача шу ерда яшайсан. Бундан ортиқ яна нима қилсин?!
- Дадамнинг бу хотиндан боласи йўқ, - ҳамон онасининг юзига қарамай давом этди Ахмад. - Қайси куни учраганимда: "Мана, дангиллама уй, ховли, битта юк машинаси, битта енгил машина — ҳаммаси сенга, келиб яшайвер, биздан кейин кимга қолади", - деяпти.
- Бекорини айтибди! - Анорхон газабланиб кетди. - Болани қийналиб, минг азоб билан мен катта қиламан-у, у бойвачча эга бўладими? Мол-дунёси бошидан қолсин! Кимга қолса қолаверсин.
- Бўлмаса бошқа чора йўқ, - онасига юзланди Ахмад.
Кечки овқат пайтида Анорхон эри Сайфиддинга шу ҳақда гап очди.
- Нима қилса қилсин! - сийтаб ташлади Сайфиддин. - Мен Ахмаднинг кафилини олмайман. Шунчалик катта қилдим, уйлантирдим. Бу ёғига энди ўзи гаминан есин, ёш боламас.
- Бошида ўзингиз йўл қўймадингиз-ку, - оғриниб эслатди Анорхон. - Энди кафилини оласизми, йўқми, барибир бир кун уйлик бўлиб чиқши керак-ку!
- Тўғри, - сал шаштидан тўшди Сайфиддин. - Шу Ахмаднинг бир марта мени ўз оғзи билан "дада" десин. Кейин гинаман йўқ. Қилган хизматларимга розиман. Уй олишига ҳам ёрдам бераман.
- Қайси бирларингга қуяй? - хўрсиниб олди Анорхон. - Сиз бунақа десангиз, у айтолмайман деса...

Бундан неча-неча йиллар олдин эри бошқа аёл кетидан эргашиб кетган ёшгина Анорхон миттигина ўғли билан бўлаб қолаверди. Уч йил ўтгач қариндош-уруғлар, таниш-билишлар маслаҳати, йўл-йўриғига амал қилиб, Сайфиддинга турмушга чиқди.

- Майли, - деди болани кўтаровлиб эркалатаркан Сайфиддин. - Болани бизга ҳеч бир зарари йўқ. Ахир ўзим бола кўрмай, болага зорликдан ажрашганман. Эртасига Сайфиддин болага бир сидра янги кийим-бош ва ўйинчоқлар харид қилиб келганида Анорхоннинг кўнгли тоғдек қўтарилди.
Бирга яшаётганларига бир ойдан сал ўтганида Анорхон кийиниб, қаёққадир бормоқчи бўлиб турганида Сайфиддин келиб қолди.
- Йўл бўлсин?
- Почтага.
- У ёқда нима ишинг бор? - Сайфиддиннинг кўнгли ниманидир сезди.
- Ахмадга алимент келибди, - ўнғай-

сизланди Анорхон.
- Нима, бола оч-яланғоч қоляптими? - орияти келди Сайфиддиннинг. - Мен сени шу боланг билан олганман.
Кейин хотинининг қўлидан алимент қоғозини юлиб олиб, йиртиб, бурдалаб ташлади.
- Бунақа нарсани бошқа кўрмай! Менинг уйимга унақа садақалар келмасин. Анорхоннинг кўнглида ранжишга ўхшаган хижиллик уйғонган бўлса-да, эрининг дангаллиги, тантилигига тан бериб, хурсанд ҳам бўлди.
Йиллар ўтиб, Сайфиддиннинг ўз болалари туғилиши. Ана шундан кейин Ахмад аста-секин унинг эътиборидан чет-

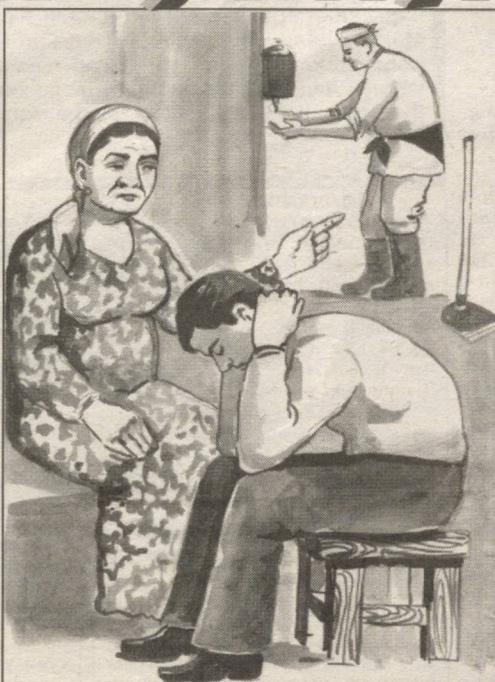
ЎГАЙ ЎФИЛ

да қола борди. Ҳатто одатий ҳол бўлиб қолган баъзи болаларча қилиқлари энди ёқмай, жеркиб берарди. Ахмад ҳам ёши улғайган сайин сабабларини тушуниб, ўзича хулоса чиқарарди. Шу сабаб ўғай ота билан юзма-юз, очик-часига гаплашишдан ўзини тортарди. Нимаики гап бўлса онасига айтарди.
- Россияга ишлагани кетмоқчи, - орадаги сукутдан сўнг мавзуга қайтди Анорхон.
- Майли, ихтиёри, - деди Сайфиддин. - Харақатини қилиб, ўзи билан тинчиса қаршилигим йўқ.
Ахмад Россияда ишлаб юриб, онасининг номига пул жўнатган турарди. Анорхон эса бу пулларни Сайфиддиндан иккинчи фарзанди, ёлғиз қиз - Шахлога бериб тайинларди:
- Сандиққа жойлаб маҳкамлаб қўй. Сен ёшсан, ақлу ҳушинг бутун.
Бир йил ўтиб, Ахмад қайтадиган бўлди. Бу пайтда Шахлони унаш-тиришган, тўй арафаси эди.
Ахмад келганида эса у жўнатган пуллардан бир сўм ҳам қолмаганди. Бундан Сайфиддиннинг ҳам капалаги учиб кетди. Ота-она қизларини хонага олиб кириб сиқувага олиб, сўроққа туттиди.
- Сепимга қўшиб, тақинчоқлар олгандими, - бошини эгиб зўрга жавоб берди қиз.
- Э, сендақа "нозикоийм" бўлгани!... - газабга минди Анорхон. - Подшоҳнинг ўғлига тегайсанми, бунча зеб-зийнатга буржаниб? Ҳаммаси шунга кетмагандир! Қолгани қани?
- Қолганини машинага тўладим, - ҳамон бошини кўтаролмасди Шахло.
- Машина олганмидинг? Сен?! - Сайфиддиннинг кўзлари ола-қула бўлиб кетди.
- Йўқ, анави синфдошим Аббор машинасини берганди, қизиқиб ҳайдадим, йўлда бошқа машинага урилиб кетди. Иккаласини ҳам тузатиб бериш бўйнимга тушди.
- Қиз бўлмай ўл! - йиғлаб юборди Анорхон. - Аканг у ёқда сен танноз учун ишлаб келган экан-да!
- Бўлди, ундай дема, - ёқмади бу Сайфиддинга. - Тўй ўтсин, ўйлашиб бир хисобини қилармиз.

Тўй бўлиб ўтди. Ахмад мо-тамсаро бўлиб, уйдан чиқмас, чиқса ҳам бир ишга қўл урмасди.
- Билмайман, - деди онасига. - Пулларни қандай йўқ қилган бўлсаларинг, ўшандай жойига қўясизлар.
Мен осонлик билан топганим йўқ.
Бир ой ўтиб, Анорхон Ахмаднинг олди-га кириб:
- Бўлди энди, - деди. - Кўп мотам тутаверма. Уканг Россияга кетаяпти, ишлаб келиб, сенга тўлайди.
- Олдин ишлаб келсин, пул йиғилганини кўрай, - деди Ахмад умидсиз. - Ўша вақтга бориб, яна бир муаммо чиқиб қолмаса.

Турмуш чорраҳаларида

ли чиқиб кетди Сайфиддиннинг. - Тулаймиз дедим-ку! Зайниддин ишлаб жўнатаяпти-ку! Куёв ўзи нима деяпти экан?
- Куёв яшагиси бор. Лекин дадаси ҳам: "Агар шу хотинингни уйга олиб келсанг, сендақа ўғлим йўқ", деганмиш. Сайфиддин бошини чангаллаб ўйга ботди.
- Қўй, ҳалитдан ваҳима қилмайлик, - деди бироздан кейин. - Олдин тагига етайлик.
Бир неча кундан кейин куёв томондан Шахлонинг юкларини олиб келиб ташлади.
Яна бир йил ўтди. Ахмаднинг укаси Зайниддин ҳам Россиядан ишлаб қайтди. Анчагина пул ҳам йиғилиб қолганди. Бироқ бу пайтга келиб, яна бир муаммо кўндаланг бўлиб қолгандики, Сайфиддин Ахмадни олдига чақириб, тушунтиришга мажбур бўлди.
- Ахмадхон, ўғлим, гап бундай, - деди айбдорона, хижолатлик билан. - Синглинг куёв билан ярашаяпти. Иккаласини ҳам яшагиси бор. Лекин у аҳмоқ ота-она буларни уйга қўймапти. Сен ақли, тушунадиган йиғитсан. Қиз боланинг масаласи нозик. Оиласи бузилиб кетмасин. Битта ўртачароқ бўлса ҳам уй олиб берайлик. Бундан кейинги ҳаракатнинг бори сенга. Шу ерда яшаб юрибсан, ҳеч ким ҳеч нарса демайди.
Ахмад хўрсиниб олди-да, сукутга ботди. Бироздан кейин онаси томонга ўғирилди:
- Айтганим-ку, ўша пайтга бориб яна битта муаммо чиқмаса, деб.
Шундай деб ўрнидан туриб, индамай чиқиб кетди.
- Нима қилай? - деди кетидан Сайфиддин. - Мен ёмон гапирмадим-ку!
Анорхон елка қисиб, лабини тишлади.
Бир неча кундан сўнг Ахмад яна Россияга йўл оладиган бўлди.
- Янами? - деди онаси норози оҳангда. - Олдинги сафар кўриб, қийналиб келганларинг каммиди? - Мен ҳам нима қилай, оий? - деди Ахмад зардаси қайнаб. - У ёқлар ҳаваас билан борадиган жой эмас. Ким бировлар Россияда ишлаб келдим, деб ўзини катта тутиб бойвачча кўрсатиб юради. Лекин ўшаларнинг нима иш қилганини бир суриштириб кўринг. Ўша ерда ўзларининг одамлари жирканиб қилмайдиган ишларни бизга қилдиришади. Бизникилар ҳам ўша ишларни бу ерда қилишга ориятлари йўл бермайди. Лекин, орийат, гурур, деб бирөөверсақ, биров бир сўм пул, битта нон бермас экан. Эрингизнинг ахволи бу бўлса!
- Бир мартагина «дадам» десанг, тилинг узилиб тушадими? - оғир ботди бу Анорхонга.
- Дадам бўлганида бу кўйга ташлаб қўймадимми? - онага жиддий, қаттиқ тикилди ўғил.
Анорхон дош беролмай, кўзларини олиб қочди...

Комил НАЗАР,
Тошкент вилояти, Бекобод шаҳри.

(Боши 12-бетда)

- Гуручфурушнинг пулни ўғирлагани рост экан-да...
- Аёл билан болаларининг қарғиши урди уни...
Хуллас, гуручфурушнинг соғлиги кун сайин орқага кетди, кўрсатмаган эшон-у, мулласи, бормаган фолбини, маслаҳат сўрамаган одами қолмади.
Шундай кунларнинг бирида яна бир фолбиннинг дарагини олишди. Бу ўша аёл фол кўрсатган фолбин эди. Шунга одам юборишди.
- Бу одамга фол очмайман, - деди фолбин кескин оҳангда. - Бу одам ав-

ҚАРҒИШ

вал фолимда чиққан.
Борган одам кўп илтижолар билан фолбинни фол қилишга кўндирди.
- У одамни аввал ҳудо, кейин қарғиш урган, - деб гап бошлади фолбин. - Авлиё-ю арвоҳлар ҳам уни лаънатлаб ётишибди. Бўлар бўлган энди, етти пуштига зиён етган. Қилганлари эн бўлмайди. Ҳадемай кўздан ҳам қолади...
Бу даҳшатли фолдан ке-

гизлар. Буюрса, ўзига буюрсин.
Бу гапларни эшитган гуручфурушнинг ичи зил кетди. ўртанди, кун сайин адои тамом бўлаверди. Дардига шифони ҳудо бермас, бандаларининг қўлларидан эса, ҳеч нарса келмасди. Автохалокат туфайли ногирон бўлиб қолган ёлғиз ўғли ҳам баттар оғирлашаётган эди. Авлиёга атаб садақа қилиш учун битта қўй сўйдирди. Бу гуручфурушнинг балога гиритқор бўлганидан бери тўққизинчи мол сўйиб, садақа чиқариши эди. Кейин тик юришга мадори етма-

ганидан эмаллаб ўғлининг уйига ўтди. Вожаб, тўшақда инқилаб ётган ўғлининг овозини эшитди-ю, лекин юзини кўролмади. Кўзларини катта-катта очиб қараса ҳам кўролмади. Қўрқув ва ҳайратга тушди. Қўрқанича ҳам бор эди. Чунки у хозир, хозиргинанинг ўзида кўр бўлиб қолганди. Ҳа, қора кўр бўлиб қолганди. Кўзлари очик эди-ю, лекин кўрмасди.
Қарғиш дегани шунчалик қудратли куч бўларкан-а.
Норматок TOFA.
Қашқадарё вилояти,
Косон тумани.

ЯПРОҚЛАР ҲАМ ДАВОЛАЙДИ

МАЛИНАЛИ ДОРИЛАР...

Дарахт ва буталарнинг илк баргларида ўзига хос шифобахш хусусиятлар бор. Айнан баҳор фаслида бу ям-яшил барглари ёрдамида кувватга киришингиз ва шу билан бирга даволаниб ҳам олишингиз мумкин. Малинанинг ёш ва нафис барглари май ойда териб олинади. Бу мевада ҳам худди маймунжонга ўхшаш дубил моддалар мавжуддир. Мевасида эса хушбўй моддалар, тетикаштивучи органик модда, А витамини гуруҳига кирувчи провитамин А, кўплаб минерал моддалар, калий, фосфор, кальций, темир ва магний бор.

Малина баргларида энгил қон тўхтатувчи хусусият бўлгани учун оғиз бўшлигининг шиллик қаватини даволашган. Халқ табобатида малина баргларида милқларни мустаҳкамлашда, қонни тозалашда, ошқозон-ичак тизими хасталиги, теригаги тошмани даволаш ва ҳароратни тушириш учун фойдаланишган. Шунингдек, малина дамламасини ошқозондан қон кетганда, ҳайз қонини тўхтатишда ва бавосилда ичишган.

Малинанинг ёш барглари дамламаси билан касалланган терини ювишган. Хуснбузар тошган юзни ҳам ушбу дамлама билан ювилса, тошмани кетказиб, юзни тиниқлаштиради. Конъюктивитда кўз ювиш ҳам фойда беради. Малина дамламасида дубил моддалар кўп бўлгани учун ичак фаолияти бузилганда 2 стакан қуритилган малина барглари устига 0,5 литр қайноқ сув қуйилиб, 2 соат дамлаб қўйиб, сўнг дамламадан ичиш тавсия этилади. Дамлама кунига 4 маҳал, 0,5 стакандан овқатдан сўнг ичилади.

Малина барглари дамламаси сурункали кабиятда ҳам ичилади.

БАҲОРГИ УСУЛЛАР

→ **Ёнғоқ барглари** (июнь-июль ойларида терилади) томирларни кенгайтирувчи, қон тўхтатувчи хусусиятга эга. Ёнғоқ барглари дамламаси билан (пўстлоғи билан бирга) томирларнинг варикоз кенгайиши ва флебитни даволаш мумкин.

→ **Олманинг ёш барглари С** витаминига бойдир. Бундан ташқари уларнинг даволаш учун 2 ош қошиқ янги узилган барглари устига 1 стакан қайноқ сув қуйиб, дамлама тайёрланади. 3-4 соат дамлаб қўйиб, сузиб олиб фойдаланилади.

→ **Оғрикли кечган ҳайзни даволаш** учун терак барглари даводир. Терак барглари 1 ош қошиғи устига 1 стакан қайноқ сув қуйиб, паст оловда 5-7 минут қайнатасиз. Ярим соат дамлаб қўйилгач, кунига 1 ош қошиқдан, овқатдан олдин ичилади. Шунингдек, терак барглари янги сиқиб олинган шарбати билан тиш оғриғи ҳам даволанади. Бош гувиллаганда эса терак барглари шарбатидан кулоққа томизилади.

→ **Қора смородина барглари** дамламасидан тайёрланган ваннада диатез ва рахит билан оғриган болалар чўмилтирилса, катта ёрдам беради.

- Ёш ўтиб, соғлиқ панд бера бошлаган пайтда ёшлигингизни ортга қайтаришни жуда жуда истаб қоларкансиз. Ҳозир менинг ёшим 58 да. Набираларим ўсишмаяпти. Уларни қувонтириб, баъзан бирга ўйнагим ҳам келади. Лекин, соғлигим панд беради. Бир куни дала ҳовлидаги кўшнимиз менга дарахт ва буталарнинг, айниқса смородинанинг ёш баргларида тайёрланган чойдан ичишни маслаҳат берди. Менинг дала ҳовлимда ҳам кўпгина мевали дарахтлар бор. Барглари катталашиб бораёпти, лекин уларнинг қайси бири қандай дардга даво эканлигини ва қишга қандай қуритишни билмайман. Менга шулар ҳақида маслаҳат берсангиз.

С. АҲМЕДОВА,
Тошкент шаҳри.

ОЛЧАНИНГ ХОСИЯТИ...

Олча баргларида қадимги вақтлардан бошлаб, сабзавотларни тузлаш ва мураббо тайёрлашда ишлатилган. Шунингдек, олчанинг баргларида чой ҳам дамлаб ичишган. Чунки баргларида фойдаси ҳам мевасиникидан кам эмас. Унинг баргларидаги темир ва фолий кислотаси камқонликни даволайди. Олчанинг ёш новдалари ва баргларида дубил моддалар кўп бўлгани учун, уларнинг дамламаси билан ич кетишини ва сурункали колитни даволаш мумкин. Олча чой эса, ошқозон-ичак фаолияти, сийдик чиқариш йўллари шамоллашда фойдали. Уларнинг таркибидаги кумарин моддаси томирларда тикилма пайдо бўлишининг олдини олади ва қон босимини пасайтиради.

Қон босими кўтарилганда бир ош қошиқ майдаланган олча барглари устига 1 стакан қайноқ сув қуйилиб, кун бўйи ичилади.

Олча барглари дамламасини ангина, тонзиллит ва милқлар шамоллашини тузатиш учун ишлатишган. Бунинг учун бир ош қошиқ майдаланган олча барглари устига бир стакан қайноқ сув қуйилиб қайнатилади. Ярим соат дамлаб қўйиб, сузгичдан ўтказиб ичилади.

МАЙМУНЖОННИ ҲАМ УНУТМАНГ!

Маймунжон гуллаётган пайтда териб олинган ёш баргларида ҳам шифобахш хусусиятлари жуда кўп. Улардан тайёрланган дамлама гас-трит ва ошқозондан қон кетганда ичилади. Бунинг учун 1 ош қошиқ майдаланган барглари устига 0,5 литр қайноқ сув қуйилади.

Шунингдек, маймунжон баргларида танани умумий мустаҳкамлайдиган шифобахш чой тайёрланади. Бу чой климакс даврини бошдан кечираётган аёллар учун айниқса фойдалидир. Илгари бувиларимиз маймунжон баргларида тинчлан-тирувчи чой тайёрлаб истеъмол қилганлар. Ваҳимани йўқотиш, уй-куни меъёрига келтириш ва қизик-

қонликни пасайтириш учун бу баргларида хушбўй чой дамлаб ичиб ту-ринг.

Маймунжоннинг эндигина чиққан барглари юқори нафас олиш йўллари шамоллашини даволайдиган балғам кўчирувчи ажайиб восита ҳисобланади. Бунинг учун қуйидагича дамлама тайёрланади:

1 ош қошиқ майдаланган маймунжон барглари устига 1 стакан қайноқ сув қуйиб, 4 соат дамлаб қўйилади. Ҳар куни уч маҳал овқатдан 30 минут олдин ичилади. Маймунжон новдаларидан тайёрланган дамлама эса нафас бўғилишини даволайди.

Унинг барглари фитонцидга бой бўлгани учун шамоллашга қарши ва яраларни йўқотувчи восита ҳам ҳисобланади. Бунинг учун маймунжоннинг эзилган барглари йирингли яра ва темирткига босилади. Қанд қасали билан оғриганлар эса маймунжон баргларида тайёрланган чойдан ичишса, модда алмашинув фаолияти яхшиланишига ёрдам беради.

БАРГЛАРНИ ТЎҒРИ ТАНЛАНГ!

Агар йил бўйи табиий витаминлар билан таъминланиб, танангизнинг қувватини тиклашни истасангиз, баҳорги баргларида қуритиб, фамлаб олинг. Аввало уларнинг лой ёки чангини тозаланг. Фақат ёш, яшил ва сарлом барглари териб олинг. Сўнг соя жойга ёйилган дастурхон устида қуритинг. Барглари 30 градус ҳароратда қуритилсагина ўзидаги барча фойдали моддаларни сақлаб қолади.

Иссиқроқ ҳароратда эса уларнинг таркибидаги бебаҳо эфир ёғи йўқолиб кетиши мумкин. Нотўғри қуритилган баргларидаги фаол моддалар камаёди. Яхши қуриган барглари кўлга олинганда укаланиб кетади. Табиий ранги ҳам сақланади.

Шуни унутманг! Катта йўллар яқинидаги ва темир йўллар четидаги дарахт ва буталарнинг баргларида умуман фойдаланиш мумкин эмас!

Фойдали маслаҳатлар

МИГРЕНГА ҚАРШИ ВАЛЕРИАНА!

Мигрендан азият чекадиган беморлар одатда оғриқни қолдирадиган ҳамма воситаларни синаб кўрадилар. Бунда энг яхши восита эса валериана илдизи ҳисобланади. Агар ўзингизда навбатдаги мигрен хуржи бошланаётганлигини сезсангиз, валериана илдизидан пичоқ учида олиб, сув билан ичиб юборинг. Шундан сўнг анчагача ҳеч нарса емай туринг. Кейин икки-уч кун давомида, овқатдан ярим соат олдин бир чимдимдан валериана кукунини сув билан ичиб туринг.

ҚУЛОҚДА ГАП КЎП...

Ҳар қандай хасталикнинг олдини олиш ёки тезда даволаш учун қулоғингизни ҳар куни 2-3 марта укалаш кифоя қилади. Укалашни қулоқ тепасидан пастга, орқасидан ва олдида, то иссиқлик тафтини сезгунча давом эттиринг. Сўнг қулоғингизни биринчи, учинчи ва тўртинчи бармоқларингиз билан эзгиланг. Қулоғингизни 5-6 марта олдинга ва орқага қарата бунинг. Қулоғингиз тешигига бош бармоғингизни қўйиб, кўрсаткич бармоғингиз билан қулоғингиз солинчқоқларини сиқинг. Уларни ҳар томонга 20-30 лаҳзадан босиб, айлантинг.

ЯРА УЧУН МАЛҲАМ!

Қуйидаги малҳам ҳар қандай ярани тез тузатишга ёрдам беради.

1 ош қошиқдан эритилган сариеғ, кунгабоқар, камфара ёғлари ва вазелин, 2 ош қошиқ қаймоқ, қўй ёғи ва бир дона шам қўшилади. Сўнг паст оловда қайнатиб, банкага солиб қўйилади.

ЧАКАНДА ИЛДИЗИ ДАВОЛАЙДИ

Чаканда (облепиха) илдизи қон босимини пасайтирадиган ажайиб восита ҳисобланади.

Дамлама шундай тайёрланади: 2 ош қошиқ қуритилган чаканда илдизи майдаланиб, устига 0,5 литр сув қуйилади. Паст оловда ярим соат қайнатилади. Сувутиб, сузиб олган кунига 3 маҳал, 1/3 стакандан 3 ҳафта давомида ичилади.

ҲАРОРАТНИ ТУШИРИШ...

Баъзан кўтарилган ҳарорат 2-3 кунгача тушай демейди. Ичилган дори-дармонлар ҳам таъсир қилмайди. Бундай пайтда ҳароратни тушириш учун қуйидагича хуқна (клизма) қилиш тавсия этилади. 1 литр хона ҳароратидаги сувга 1 ош қошиқ ичимлик содасидан қўшиб хуқна қилинг. Болаларга 0,5 литр сувга 1 чой қошиқ ичимлик содаси қўшиб кифоя. Одатда бундай хуқнадан кейин ҳарорат дарҳол тушади. Фақат кўпроқ мевали ва наъматакли чойдан ичиш тавсия этилади.

ДИЛБАР ВА БАСИРА тайёрлашди.

“ЧИЗГАН РАСМИНГИ КЎРСАТ...”

Мутахассисларнинг таъкидлашларича, стол устидаги қоғозга ёки ён дафтарга шунчаки эрмак учун чизилган расм, ёхуд телефонда гаплаша туриб чизилган турли чизиклар ва бошқа нарсалар инсон ҳақида кўпгина маълумотларни бера олар экан. Бу ўринда гап одамнинг расмолликка иқтидори ҳақида бормаяпти, балки биринчи галда, унинг характери, кайфияти ва соғлиги назарда тутилади. Хуллас, “чизган расмингни кўрсат, мен сенинг кимлигингни айтиб бераман”, дейишса ҳайрон бўлманг.

РАСМ ЧИЗИШ ФЙДАЛИ

Нима учун биз бекорчиликдан қоғозга туширган турли чизиклару, нўноқлик билан чизган расмлар ўзида шунча маълумот ташиди? Бунинг сири шундаки, биз қандай иш билан машғул бўлмайлик, ўша пайтда характеримизнинг ўзига хос жиҳатлари намоён бўлади. Аммо ўзимиз бунни аксарият ҳолларда сезмаймиз. Расм чизиш эса ўзига ҳосликни намоён этишнинг энг яхши усулларида бири. Чунки унда рамзий тарзда инсонни ўйлантираётган, ташвишга, ҳаяжонга солаётган нарсалар акс этади. Ҳатто катталар ва ёш болалар чизган расмларга қараб уларни безовта қилаётган сурункали ёки ўткир жисмоний касалликлар оқибатида юзага келган тушкун кайфиятни ҳам илғаб олиш мумкин экан.

Ҳали тили чикмаган болача одатда қаери оғриётганини ёки нима хохлаётганини сўз билан ифода қила олмайди. Аммо буларнинг барчаси у чизган расмларда акс этади ва шунга қараб жисмоний касалликлар мавжудлигини билиш ҳамда уларнинг олдини олиш мумкин.

ТАСВИР ҚАЕРДА ЖОЙЛАШГАН?

Расм чизиш учун махсус олинган бир варақ қоғоз ёки ён дафтардаги келгуси ишларни ҳаёдан ўтказганча у-бу нарса чизиб ўтирган бўш жой аслида сиз турган борлиқнинг моделини акс эттиради.

Мутахассисларнинг таъкидлашларича, биз одатда ўтмишнинг варақини чап томонига ва пастки қисмига, бугунги кунни марказига, келажакни эса ўнг томонига ва юқори қисмига чизар эканмиз, бундан ташқари қоғознинг пастки чап бурчаги салбий ҳаяжонлар ва тушкун кайфият, ишонсизлик ва пассивликни ўзида акс эттираркан. Ўнг юқори бурчаги эса аксинча, қувонч, фаоллик ва кучга тўлиқлик билан боғлиқ бўлади.

Биз одамнинг юзини ёки бутун буй-баста билан чизар эканмиз, одатда рамзий маънода ўзимизни акс эттираемиз. Аммо биз баъзида ҳайвонларнинг ёки жонсиз нарсаларнинг расмларини ҳам чизишимиз мумкин. Бундан қатъий назар, агар сиз мана шу расмларни варақнинг юқори қисмига чизсангиз, ўзингизга баҳоингиз юқори эканини, ўз қобилият ва иқтидорингизни намоён этишга ҳаракат қилишингизни, сизни тан олишларига ва амалигини оширишларини хошлашингизни билдиради. Агар аксинча, ўз портретингизни ёки ўзингизга ўшаган деб билган бирор нарсани қоғознинг куйи қисмига чизишни истасангиз, бу ҳол сизнинг ўзингизга ишонмаслигингизни, қатъийли эмаслигингизни ва ижтимоий муҳтда тан олинишга хоҳишингиз йўқлигини англатади.

ҚИСМЛАРГА ЭЪТИБОР ҚАРАТИНГ

Одамлар ўзлари чизган расмларда қандай таркибий қисмларни акс эттиришгаётганига ҳам эътибор қаратиш лозим. Айримларнинг расмларида фақат контурлар бўлиб, ортиқча чизиклар ва таркибий қисмлар учрамайди. Бошқалар эса ҳар бир элементни бутун тафсилотлари билан акс эттириб, ўз расмларини кўшимча қисмлар воситасида мураккаб тарзда чизишади.

Таркибий қисмлар ва элементлар сони қанча кўп бўлса, бу ҳол сизнинг энергиянгиз даражаси шунча юқорилигини англатади. Акси бўлган ҳолларда эса ўз ресурсларини тежаш, астения (жисмоний ва руҳий чарқоқ ҳолати), бутун кучни олиб қўядиган сурункали жисмоний касалликлар мавжудлиги борасида хулоса чиқариш мумкин.

Чизикларнинг бўёқдор ёки билинар-билимаслигига қараб ҳам шу каби хулосаларга келинади. Агар чизиклар зўра кўринса, чизаётган одам ручка ёки қаламни қоғоз юзаси бўйлаб босмасдан, истамайгина юргизса, бу нарса унинг иммунитетни пастлигидан далolat беради.

Аммо бундан чизикларнинг йўғонлиги, қалам ёки ручкани қаттиқ босиб чизиш инсоннинг соғлом эканлигини англатар экан-да, деган хулоса чиқариш ҳам нотўғри бўлар эди.

Ҳатто қалинроқ қоғознинг орқа томонидан ҳам акси кўриниб турадиган қаттиқ босиб чизилган чизиклар ташвишли ҳолатнинг, безовталикнинг натижасидир. Эътибор берсангиз, бундай чизикларни чизиш жараёнида қўл қаламни қоғоз бўйлаб зўриқиб босиб юрилади. Расминг қайси қисмларни айниқса қаттиқ босиб чизилганига қараб ташвиш ва безовталикнинг сабабини билиб олиш мумкин.

ҲАММА ЎЗИНИ АКС ЭТТИРАДИ

Руҳиятшуносларнинг қайд этишларича, биз чизган аксарият расмларимизда ўзимизни акс эттирар эканмиз. Ҳатто машҳур расмолар ҳам бошқа кишиларнинг портретларини чиза туриб, унга ўз ташқи кўринишларининг айрим томонларини киритиб кетишларини таъкидлашади мутахассислар. Леонардо да Винчи ижодини тадқиқ этган санъатшуносларнинг аниқлашларича, унинг қаламига мансуб машҳур “Мона Лиза” асарини расмнинг автопортретидаги айрим қисм ва чизиклар компьютер ёрдамида бир-бирига солиштирилганда уларнинг аксарият қисми ўзаро мос келган.

Шундай қилиб, одам бирор кишининг ёки нарсанинг расмини чизар экан, у ёхуд бу даражада ўз шахсига ва шахсий “МЕН”ига бўлган муносабатини ҳам акс эттириб ўтади. Сиз қоғозга туширган одамчалар ва ҳайвонлар шакллари жамиятдаги ва одамлар орасидаги ўрини ҳамда мавқеингиз, ўзингиз-

Руҳият сирлари

га бераётган баҳоингиз ва характерингиз ҳақида кўп нарсани сўзлаб бериши мумкин. Ўзларини кўён, мушук, шер, кучук, фил ёки курт-кумурска билан тенглаштирадиган одамлар нима ҳаёл қилишларини англаб олиш қийин эмас, бизнингча.

Шундай қилиб, тасвирланаётган нарса аслида одамнинг рамзи экан. Шу боис бундай расмлар мана шу одамни айни пайтда нима безовта қилаётгани ёки соғлиги қай аҳволда экани ҳақида маълумот бера оларкан.

КЎНГЛИНГИЗДАН НИМАЛАР КЕЧАЯПТИ?

Шу пайтгача чизган ва ҳеч бир аҳамиятсиз майда-чуйда нарсалар, деб четга суриб қўйган расмларингизга диққат қилинг. Уларда нималарни тасвирлагансиз? Шунга қараб кўнглингиздан нималар кечаётгани ва руҳий ҳолатингиз ҳақида баъзи нарсаларни билиб олишингиз мумкин.

1 Спираллар, доиралар, тўлқинсимон чизиклар. Ўзгаларнинг муаммолари сизни қизиқтирмайди ва ташвишга солмайди. Айни пайтда сиз қизиққонлик қилиб кимгадир озор бериб қўйишдан эҳтиёт бўлишингиз, бунинг учун ўзингизни назорат қилиб туришингиз лозим.

2 Гуллар, қуёш, маржонлар тизмаси. Кўнглингизда ҳам худди чизган расмингиздаги каби қувончли манзара, деб айта олайми. Сиз дўстларингиз бўлишини орзу қиласиз, кўнглингиздан кечаётган: “Мен-га эътибор қилинлар!” деган ҳайқирикни беихтиёр қоғозга тушираёспиз. дўстларингиз билан учрашишга шошилинг.

3 Тўрлар. Билишимизча, сиз нуқулвай вазиятга тушиб қолгансиз. Расмдаги ҳар бир йўғон чизик сиз қарор қилолмаётган ҳужумни англатади. Агар охирида расмингиз четини доира шак-

лидаги чизик билан айлантириб чиқсангиз, муаммо ечим тоғанини (кўпроқ ташқи томондан шундай кўринади) билдиради. Сиз дилсизликларни, дилингизга етказилган озорларни ичга ютишга мойилсиз. Бунинг битта ёмон томони бор: вақт ўтиши билан юракда умидсизлик ва кўнгли қолишидек салбий энергия тўплана боради.

4 Гулқоғозлардаги каби нақшлар ва безаклар. Ўткир бурчаклар ва нафис овал шакллари чексиз давом этадиган кашта ҳосил қилади. Сиз зерикаяспиз, телефонда гаплашиш жонингизга теккан, балки бутун ҳаёт тарзингиз маъқул келмай қолгандир?! Сизга салбий таъбир кўрсатаётган бир хилликча чек қўйинг.

5 Ҳоч (крест) шакллари. Улар айбдорлик ҳиссини акс эттиради. Нимадир кўнглингизни оғир тош бўлиб босиб турибди. Ёки ўзингизни ўзингиз айблаёспиз, ёхуд сизни суҳбатдошингиз нимададир айблаган.

6 Геометрик шакллар. Сиз да қатъий ишонч ва аниқ мақсад бор. Сиз ўз фикрингизни даярли ҳеч қачон яшириб ўтирмайсиз, рақибларингиз ва душманларингиз олдида камдан кам ҳоллардагина кўрқувни ҳис қиласиз. Геометрик шакллар қанчалик бурчакли бўлса, бу ҳол сизнинг шунчалар тажовузкор эканингизни кўрсатади (гарчи бу нарса ташқи томондан ҳар доим ҳам кўзга ташланмас-да!). Нарсалар ва воқеа-ҳодисаларга оддийроқ назар ташлашни одат қилганингиз маъқул.

7 Асалари мумкатаклар. Улар осуда ва тартибли ҳаётга, уйғунликка интилишни билдиради. Шунингдек, оила қуриш хоҳишини ҳам англатиши мумкин. Бизнингча, сизнинг асосий муаммоингиз – мана шундай орзуингиз борлигини тан олишни истамаслигингизда.

КАСАЛЛИК ҚАНДАЙ АНИҚЛанаДИ?

Ҳўш, расмларга қараб касаллик аломатларини қандай билиб олиш мумкин? Қалам ва ручкани қанчалик босиб чизилганлиги, варақдаги ўрни, чизик ва белгилар миқдоридан ташқари расмингиз рангига ҳам эътибор бериш зарур бўлади. Биринчи галда, қизил ва қора ранглар бирор бир касаллик аломатлари мавжудлиги ҳақида сигнал бўлиб хизмат қилади.

Аммо айрим катта ёшдагилар учун қора ранг сипо, ишга кийиладиган костюмдаги киши тимсоли бўлиши ҳам мумкин. Бу ҳолда бундай расм бирор бир салбий нарсани ва касаллик аломатини билдирмайди. Рангларни худди катталар каби ўзларига маъқул тарзда тимсоллай олмайдиган болалар учун эса қора ранг фақатгина кўрқинчли, ёмон ва зим-зиё нарса тимсоли ҳисобланади. Қизил ранг эса уларнинг расмларида таҳдид ва тажовуз белгисидир. Шу боис бола томонидан чизилган одам тасвирининг айрим қисмлари мана шу рангларга бўялганлиги унинг кўнглидан кечаётган нохуш туйғулари ёки бирор бир касаллик аломати эканини унутманг. Болалар шифокорлари руҳиятшунослар билан ҳамкорликда расмдаги одам тасвирини қайси қисмларига (яъни улар жуда йўғон ёки ноаниқ тарзда чизилган, ёки қора, ёхуд қизил рангга бўялган бўлса) болаларда учрайдиган айрим касалликларнинг қайси турларига мос келишининг рўйхатини тузиб чиқишган. Мана ўша қисмлар:

Бош – вегетив қон-томир дистонияси, мия қобиғи ва моддаларнинг ёпиқ жароҳати, отит, гайморит ва фронтит, тиш кариеси, тонзиллит белгиси.

Бўйин – лимфатик бўғимлар яллиғланиши, бўйин остеохондрози, тери касалликлари.

Кўкрак қафаси – бронхит, гастрит, яралар.

Болдир ва оёқ қафти – физиологик ясси оёқлик.

Худди шундай ташқисни катталар учун ҳам қўллаш мумкин. Фақат бу ўринда тананинг у ёки бу қисми улар учун нимани англатишига ўзгариш киритиб олиш лозим бўлади. Масалан, жуда эътибор билан ва яққол намоён этиб чизилган оёқлар ёки панжалар ясси оёқлик белгиси бўлиши ҳам, бундай бўлмаслиги ҳам, таянч тимсоли сифатида улар инсоннинг қатъийлини ёхуд аксинча енгилтаклиги ва юзаки фикрлашини англатиши мумкин.

8 Шахмат катаклар. Бундан кўриниб турибдики, сиз жуда мураккаб вазиятга ва ўта нохуш аҳволга тушиб қолгансиз. Бу ҳолатдан қичиб кетиш учун аниқ ва ишончли йўл топишни истайсиз. Айни дамда жим ўтириш, нималарнидир яшириш маъқул эмас. Агар бундай тасвирларни тез-тез чиза бошлаш бўлсангиз, ички, яширин нотинчликлардан, комплекслардан азият чекаётганингиз аён.

ДАРМОН тайёрлади.

905 Асли бухороликман. **Ёшим 27 да.** Турмушга чиқмаганман. Тошкентдаги олийгоҳларидан бирида тахсил оламан. Магистратурани бу йил тугатаман. Хушмуомала, чиройли қизман. Оресталикни ёқтираман. 35 ёшгача бўлган, кўркам, жиддий, олий маълумотли, уй-жойли, бухоролик йигит билан танишиб, турмуш қурмоқчиман.
Манзилем тахририятда.

Санобар

906 Асли тошкентликман. **Ёшим 27 да.** Уйланмаганман. Зиёли оиланинг фарзандиман, олий маълумотлиман, ишлайман. Баланд бўйли, келишган, уйим-жойим дейдиган, йигитман. Ўзимнинг уй-жойим, автомашинаман бор. Тиббий ёки педагогик маълумотга эга, чевар, тарбияли, оғирвазмин, 18-21 ёшгача бўлган, хушрўй қизга уйланмоқчиман.
Манзилем тахририятда.

Улуғбек

907 Асли қашқадарёликман. **Ёшим 28 да.** Уйланмаганман. Олий маълумотлиман. Келишган, жиддий, уй-жойли йигитман. 25 ёшгача, қаерлик бўлишидан қатъий назар, олий маълумотли, сарвиқомат, оқила, пазанда, ораста, оқ-сарикдан келган қизга уйланмоқчиман.
Манзилем тахририятда.

Баҳоидир

908 **Ёшим 33 да.** Асли тошкентликман. Турмушга чиқмаганман. Ота-онам билан яшайман. Оғир-вазмин ва ораста қизман. 38 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойи бўлган, баланд бўйли, келишган, ориятли йигит билан танишиб, турмуш қурмоқчиман.
Манзилем тахририятда.

Оила бўлими телефонлари:
233-04-50,
233-04-35

Нилуфар

909 **Ёшим 38 да.** Асли фарғоналикман. Турмушга чиқмаганман. Тошкент шаҳрида яшайман. Бўй-бастим келишган, истарали, ораста ва озода қизман. 45 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойли, жиддий, оиласини қадрлай оладиган эркак билан оила қуриш ниятидаман.
Манзилем тахририятда.

Саодат

910 Асли тошкентликман. **Ёшим 32 да.** Турмушга чиқмаганман. Маълумотим олий. Уй-жойим бор. 40 ёшгача бўлган, олий маълумотли, диёнатли эркак билан оила қурмоқчиман.
Манзилем тахририятда.

Назира

ЁЛҒИЗЛАРГА БАХТ ТИЛАЙМИЗ!

- Асли тошкентликман. **Ёшим 63 да.** Исми Тошпўлат. Аёлим раҳматлик жуда яхши, меҳрибон аёл эди. Тўрт қиз, бир ўғилни тарбиялаб вояга етказиб, уйли-жойли қилгандик. Энди шуларнинг роҳатини кўрамай, деганда аёлим оламдан ўтди. Пешонамда шу кўргулик бор экан.

Ўғлим ҳам, келиним ҳам хурматимни жойига қўйишади. Нева-раларим атрофимда парвона. Суягим меҳнатда қотган. Ҳозир тўрт мучам соғ, бардам

бақувватман. Худо умр берса, ҳамиша шундай юрмайман-қул-Кексалик дегандай...

-Иссиқ-совуғингизга қарайдиганингиз йўқми?

- Етти ўлчаб бир - кесиб, ўйлаб-ўйлаб олдиларингга келдим.

911 - Уйланишингизга фарзандларингиз қарши эмасми? - Қизларим, ўғлим билан маслаҳатлашиб, розилигини олиб келдим. Бир умр шоёрлик қилиб келдим. 60 ёшлар атрофидаги, хурматимни жойига қўядиган, меҳрибон бир аёл бўлса умргузаронлик қилардим.

- Тошкент шаҳридан. Муҳаммад ота бўламан. Бир нечта танишларимнинг фарзандлари тахририят орқали бахтини топишиб, тинчиб кетишганини эшитгандим. Шу боис мен ҳам бу ерга қизимнинг бахтини ўйлаб келдим. Бадавлат ва аҳил оиланинг бошлиғиман. Шукр, эл ичида ўзимга яраша обрўйим бор, - дея гап бошлади ота-хон.

- Қизингиз турмушга чиққанми?

- Йўқ-да. У институтда ўқиб юрган пайтларида жуда кўп совчилар келди. Лекин мен қайнонанинг уйига борган қизларнинг кўпи ўқишини ташлаб кетганини эшитганим учун улардан бирортасига ҳам рози бўлмадим. Аввал ўқишини битирсин, кейин бир гап бўлар, дегандим. Ҳозир шу ишимга пу-

шаймон бўлаялман.

- Нега?

Чунки мен қизимнинг умри ўтиб кетишига сабаб бўлган эканман. Қизим институтни ҳам тугатди. Яхши жойга ишга ҳам кирди. Ишхонасида обрў-эътибори ҳам яхши. Уй-рўзгор ишларини жойига қўяди. Лекин ёши ҳам 32 га чиқди. Мен ҳаммадан ҳам унинг аввало турмушга чиқиб бир оиланинг бахтли бекаси бўлишини истаганман. 38 ёшгача бўлган, Тошкентлик, бамаъни, жиддий йигитни куёв қилган бўлардик.

Азизлар! Юқоридаги қаҳрамонларимизнинг манзиллари тахририятда.

БАСИРА ва ТАМАРА тайёрлашди.

Хурматли тахририят! Мен анча йиллардан бери "Оила ва жамият" газетасининг мухлисиман. Ҳар сонини имконим борича ўқиб бораман. Айни дамда ўз таклифимни баён қилмоқчиман. Диний ташкилот наشري бўлган "Хидоят" журнаlining охириги муқоваси-

да ҳижрий-қамарий йилнинг ойлари ва унинг қайси куни милодий йилнинг қайси кунига тўғри келиши қиёсий жадвалда келтирилади. Беш вақт намознинг қайсиси қай

вақтда ўқилиши кўрсатилган (Тошкент вақти бўйича). Бизнинг масжид ҳам шу журналга обуна бўлган. Лекин журнал яқин бир ой кечикиб етиб келади. Шунинг учун

Газетхон илтимосига биноан

ушбу жадвал газета саҳифасида чоп этиб борилишини илтимос қилардим.

Абдулхамид ХОЛИҚОВ, Фарғона вилояти, Бувайда тумани, Қўнғирот ҚФЙ Коротепа қишлоғи.

1429 ҳижрий қамарий милодий йил учун **ТАҚВИМ**

2008м/1429х Жумодул-аввал						май	جمادى الاول آيى	
ناموز вақтлари							ھفته كونلرى	Хафта кунлари
ھفتон	шом	аср	туш	қуёш	тонг			
21:06	19:36	17:36	12:19	5:03	3:23	12	دوشنبه	۶
21:07	19:37	17:37	12:19	5:02	3:22	13	سەшنبه	۷
21:08	19:38	17:38	12:19	5:01	3:21	14	چەهارشنبه	۸
21:09	19:39	17:39	12:19	5:00	3:20	15	پنجشنبه	۹
21:10	19:40	17:40	12:19	4:59	3:19	16	جۈمە	۱۰
21:11	19:41	17:41	12:19	4:58	3:18	17	شنبه	۱۱
21:12	19:42	17:42	12:19	4:57	3:17	18	یکشنبه	۱۲

Тошкентдан бошқа шаҳарларда куёшнинг чиқиши ва ботиш вақтидаги фарқи (дақиқа ҳисобида)

Шаҳарлар	Тошкентдан аввал	Шаҳарлар	Тошкентдан кейин
Чимкент	1	Туркистон	4
Конибодом	5	Жиззах	6
Хўжанд	6	Ўлустон	7
Қўқон	7	Денов	7
Жамбул	7	Жомбой	7
Наманган	10	Самарқанд	9
Фарғона	10	Шаҳрисабз	10
Андижон	12	Каттақўрғон	12
Уш	14	Қарши	11
Жалолобод	15	Нурота	14
Бишкек	21	Навой	19
Олма-ота	21	Нукус	42
		Бухоро	21
		Хива	35
		Бекобод	4

Ўзбекистон Мусулмонлари идорасининг «ТАҚВИМ» китобидан олинди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган кўлёмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 18:00. Босишга топширилди - 19:00
E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Бош муҳаррир: 234-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 233-28-20
Оила, табриклар, эълонлар: 233-04-50
Бўлимлар: 233-04-35, 234-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41
Web-site: oilavajamiyat.uz
Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 432. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 13283
Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Расом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Мусаҳҳиҳ — С. САЙДАЛИМОВ 1 2 3 4 5 6 7 8